

Öz Değerlendirme Raporu

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

BAHÇE BİTKİLERİ (DR)

Prof. Dr Murat ŞEKER (Başkan)

Araştırma Görevlisi Mehmet Ali GÜNDOĞDU (Uye)

Araştırma Görevlisi Tolga SARIYER (Uye)

Araştırma Görevlisi Esra ŞAHİN (Uye)

Araştırma Görevlisi Hatice Nihan Çiftci (Uye)

9.03.2021-29.05.2021

0. GİRİŞ

0.1. PROGRAMA AİT BİLGİLER

Bilimsel gelişme ve kalkınma ancak iyi yetişmiş insan gücü ile mümkündür. Mesleki eğitim ise kazanılan birikimlerin bilgi ve gelişmiş teknoloji ile harmanlanarak öğrencilere ve sonrasında bölge, ülke ile tüm dünyaya aktarılması sonucunda geleceği daha iyi, yaşanabilir ve aydınlık kılmaktır. Üniversitemiz, 2020 yılı öncesinde enstitüleri Fen Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü ve Sağlık Bilimleri Enstitüsü çatıları altında ayrı tutmakta olup, 2020 yılı içerisinde bütün enstitüler tek bir bünyede toplanmış ve Lisansüstü Eğitim Enstitüsü adını almıştır. Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı, 2020 yılı itibarıyla Lisansüstü Eğitim Enstitüsü bünyesinde Yüksek Lisans ve Doktora lisansüstü programlarında eğitim vermektedir. Bahçe Bitkileri Anabilim Dalında, 'Meyve Yetiştiriciliği ve Islahı', 'Bağ Yetiştiriciliği ve Islahı', 'Sebze Yetiştiriciliği ve Islahı', 'Süs Bitkileri Yetiştiriciliği ve Islahı' ve 'Hasat Sonrası Fizyolojisi' bilim dallarında çalışmalarını sürdürmektedir. Anabilim Dalımız 5 Profesör, 1 Doçent, 6 Doktor Öğretim Üyesi ve 2 Doktor Araştırma Görevlisi ve 2 Araştırma Görevlisi olmak üzere 16 öğretim elemanı ile eğitim ve araştırmalarına devam etmektedir.

Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı doktora programımız eğitim dili Türkçe (%100) olup normal eğitim süresi 4 yıldır. Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı doktora programına ilk kez 2007 öğretim yılında öğrenci alınmaya başlanmış olup, günümüze kadar toplamda 20 öğrenci kayıt yaptırmış ve 8 öğrenci mezun olmuştur. Programımız Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi'nde bulunmakta olup Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'ne bağlı olarak Ziraat Fakültesi bünyesi altında devam etmektedir. Bahçe Bitkileri Bölümü bilim dünyası ile kamu ve özel sektörle sıkı iletişim halindedir.

Bölümümüzde yürütülen lisans tez çalışmalarında ÇOMÜ Dardanos Yerleşkesi sınırları içinde araştırma-uygulama amaçlı kurulan bağ, meyve, sebze ve süs bitkileri koleksiyon bahçelerinden yararlanılmaktadır.

Dardanos Yerleşkesi bünyesinde "ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği Bitkisel Üretim Araştırma ve Uygulama Birimi'nde, 3 da sofralık ve şıralık-şaraplık uygulama ve araştırma bağ plantasyonu mevcuttur. Zeytin, Trabzon hurması, elma, kayısı, İncir ve nar koleksiyon bahçelerinin mevcut olduğu birimizde, farklı türler ile yeni meyve plantasyonu oluşturma çalışmalarına da devam edilmektedir. Bu meyve ve bağ alanları 40000 m², sebze alanları ise 5000 m² büyüklüğündedir. Ayrıca süs bitkileri ve sebze yetiştirme alanı olarak kullanılan 1000 m² büyüklüğünde 1 adet cam sera, 500 m² büyüklüğünde plastik sera ve tam otomasyonlu 5 adet araştırma serası bölümümüzde yürütülen araştırma projelerinin alt yapı ihtiyacını önemli ölçüde karşılamaktadır. Bununla birlikte, değişik konularda üretici bahçeleri ve özel sektör tesislerinden de yararlanılmakta ve işbirliği sağlanmaktadır.

Bilimsel çalışmaların laboratuvar boyutu kesiminde yararlanılabilen doku kültürü, fizyoloji, moleküler biyoloji, sitoloji ile hasat sonrası fizyolojisi laboratuvarları, ayrıca hasat sonrası teknolojisi çalışmalarında kullanılan değişik koşullara uyarlanabilen soğuk depolar, araştırma düzeyinde ambalaj evi ve sıcaklık, ışık ve havalandırma faktörlerinin kontrol edilebildiği bitki büyütme odaları mevcuttur.

Bölümümüzde meyvecilik, sebzeçilik, bağcılık, süs bitkileri ve hasat sonrası teknolojisi ile ilgili konularda değişik araştırmalar yürütülmekte ve bu çalışmalara DPT, TÜBİTAK, ÇOMÜ BAP ve Özel Sektör destekli araştırma programları yürütülmektedir.

1. ÖĞRENCİLER

1.1. Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktılarını (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktılarını (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

06 Aralık 2020 tarih ve 31326 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nde yer alan hükümler geçerlidir:

Lisansa dayalı doktora veya sanatta yeterlik programlarına başvuracak adayların lisans öğrenimini, yüksek lisansa dayalı doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuracak adayların tezli yüksek lisans öğrenimini, yüksek lisansa dayalı sanatta yeterlik programlarına başvuracak adayların yüksek lisans öğrenimini tamamlamış olması gerekir. Ancak, 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıt yaptırmış olanlar, söz konusu tezsiz yüksek lisans programı diploması ile doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurabilirler. Hazırlık sınıfları hariç en az 10 yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği ve veteriner fakülteleri diplomasına, eczacılık ve fen fakültesi lisans veya yüksek lisans derecesine veya Sağlık Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olanlar ilgili alanlardaki doktora/sanatta yeterlik programlarına müracaat edebilirler.

Lisans ve/veya yüksek lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik/tanınma belgesi almış olmaları gerekir.

Doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurabilmek için adayların, yüksek lisans diplomasına veya Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen ya da tanınan yüksek lisans derecesine; 4,00 üzerinden en az 3,00 (80/100) yüksek lisans mezuniyet not ortalamasına, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği standart puandan (en az 55 ALES veya en az 50 Temel Tıp Puanı) az olmamak koşuluyla başvurduğu programın puan türünden Senato tarafından belirlenecek standart puana sahip olmaları gerekir. Mezuniyet ortalamaları 100'lük sisteme göre hesaplanır. Öğrencinin transkriptinde yüzlük not ortalaması olmaması halinde ortalamaların 100'lük sisteme dönüştürülmesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen not dönüşüm cetveli esas alınır.

Sanatta yeterlik programına başvuran güzel sanatlar fakültesi ile konservatuar haricindeki diğer sanatta yeterlik programlarında yüksek lisans derecesi ile başvuran adayların en az 55 ALES puanı veya lisans derecesi ile başvuran adayların ise en az 80 ALES puanından az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

ALES puanı istenen sanatta yeterlik programlarında ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı EK'nin önerisi ile Senato tarafından belirlenir. ALES'e eş değer kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ilan edilen eş değer puanlar Senato tarafından yükseltilebilir.

Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvuranların, merkezi yabancı dil sınavından Yükseköğretim Kurulunun belirlediği standart puanı veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavlarından bu puanın eşdeğerini almış olmaları gerekir. Bu asgari puan, başvuru programlarının özelliklerine göre Senato kararı ile yükseltilebilir.

Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvuran yabancı uyruklu öğrencilerin, ana dilleri dışında Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen dillerin birinden merkezi yabancı dil sınavından Yükseköğretim Kurulunun belirlediği standart puanı veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen yabancı dil sınavlarından bu puanın eşdeğerini almış olmaları gerekir. Bu asgari puan, başvuru programlarının özelliklerine göre Senato kararı ile yükseltilebilir.

Doktora programları için giriş puanı, mezuniyet not ortalamasının % 20'si, ALES puanının %50'si ve bilim sınavının %30'u alınarak hesaplanır. Lisansa dayalı doktora programları için lisans not ortalaması, yüksek lisansa dayalı doktora programları için ise yüksek lisans not ortalaması dikkate alınır.

Bilim sınavı yazılı ve/veya sözlü yapılabilir. Sonuçlar 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Sınavın nasıl yapılacağına EK karar verir.

Bilim sınavına girmeyen adaylar başarısız ilan edilir.

Doktora ve sanatta yeterlik programlarına kabul edilebilmek için giriş puanının en az 70 olması gerekir. Adaylardan giriş puanı 70 veya daha fazla olanlar, giriş puanına göre sıralanarak kontenjan dâhilinde doktora ve sanatta yeterlik programlarına kabul edilir. Giriş puanı 70 puanın altında olan adaylar başarısız sayılır. Adayların başarılı sayılmaları için gerekli olan asgari giriş puanı olan 70, EK'nin önerisi ve Senatonun kararı ile yükseltilebilir.

Doktora programları için, giriş puanları eşit olan adaylardan, ALES puanı yüksek olan, ALES puanları eşit ise yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan, yüksek lisans mezuniyet not ortalamaları eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan öğrenciye öncelik verilir. Sanatta yeterlik programları için, giriş puanları eşit olan adaylardan, yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan, yüksek lisans mezuniyet not ortalamaları eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan öğrenciye öncelik verilir.

EK'nin önerisi ve Senatonun kararı ile başvuru esaslarıyla ilgili düzenlemeler yapılabilir.

Bir programa başvurmak için gerekli olan öğrenim düzeyini (yüksek lisans programları için lisans, doktora programları için yüksek lisans) yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların YÖK'ten denklik belgesi almış olmaları zorunludur.

Özel Öğrenci Kabulü

Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu Enstitü EABDB/EASDB'nin onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Başvuru sahipleri, dersi verecek öğretim üyesinin kabulü, EABDB/EASDB'nin onayı ve EYK kararı ile lisansüstü programlara özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK kararı ile yürütülür.

Özel öğrenci başvuru tarihleri akademik takvimde belirtilerek, Enstitünün internet sayfasında ilan edilir. Başvurular EABDB/EASDB'nin görüşü doğrultusunda, EYK tarafından karara bağlanır.

Özel öğrenciler başvurdukları programda ilgili dönemde açık olan derslere kayıt olabilir. Özel öğrenciler için ayrıca ders açılmaz.

Özel öğrenciler ders ve sınavlarla ilgili olarak, diğer lisansüstü öğrenciler için geçerli olan yükümlülükleri yerine getirmek zorundadırlar.

Bu öğrencilere diploma veya sertifika verilmez; ancak talepleri halinde kayıtlı oldukları dersleri ve aldıkları notları gösteren bir belge verilir.

Dersleri almaları uygun bulunan adaylardan ücret yatırması gerekenler, ilgili derse/derslere kayıt olabilmeleri için Üniversite Yönetim Kurulu tarafından tespit edilen ders saat ücretini ödemeleri ve bütün adayların istenen belgeleri teslim etmeleri gerekir. Kayıt oldukları dersleri bırakmak istemeleri halinde o ders için ödedikleri ücret iade edilmez.

Özel öğrenciler, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine tabidir.

Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı'nda yüksek lisans yapacak öğrencilerin,

Üstün bir akademik yeteneğe,

Fen bilimlerine ve malzeme bilimine ilgili ve bu alanda başarılı,

Bilimsel merak ve araştırmacı yapıya sahip,

Tasarım ve tasarladığını uygulayabilme gücüne sahip,
Dikkatini yoğunlaştırabilen ve ayrıntıları görebilen,
Kimyasal ve biyolojik maddelere karşı alerjisi olmayan,
Sabırlı, dikkatli, ve sorumluluk sahibi kimseler olması gerekir.

<https://ubys.comu.edu.tr/BIP/BusinessIntelligence/Home/Index>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kantlar

[öz değerlendirme bölüm 1.1..docx](#)

[öz değerlendirme bölüm 1.1. öğrenim çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 1.1..png](#)

[öz değerlendirme bölüm 1.1. program çıktısı.png](#)

1.2. Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Üniversite bünyesindeki başka bir enstitünün ana bilim/ana sanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarında bilimsel hazırlık hariç en az bir yarıyılı tamamlamış, derslerinden geçerli not almış ve disiplin cezası almamış öğrenciler, belirlenen kontenjanlar dâhilinde lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

Yatay geçiş kontenjanları ve kontenjanlarda başvurulabilecek programlar, ana bilim/ana sanat/bilim/sanat dalı/program başkanlıklarının görüşü alınarak, EK'nin önerisi ve Senato kararı ile belirlenir, eğitim-öğretim dönemi başlamadan önce ilân edilir.

Yatay geçiş başvuruların değerlendirilmesi ve kabulü EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile gerçekleştirilir.

Yatay geçiş başvurusu kabul edilen öğrencinin öğrenim süresinin hesaplanmasında öğrencilerin gelmiş olduğu lisansüstü programda geçirmiş olduğu süreler de hesaba katılır.

Yatay geçişi kabul edilen öğrencinin daha önce almış olduğu lisansüstü dersler, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile ders yüküne sayılabilir.

Üniversitede öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi kadrosuna atanıp göreve başlayanlar başka bir üniversitede lisansüstü eğitim-öğretim görüyorsa, kontenjan şartı aranmaksızın, geçiş yaptığı tarihteki mezuniyet ve diğer koşulları yerine getirmeyi kabul ederek yatay geçiş yapabilirler.

Tezli bir programdan tezsiz yüksek lisans programlarına veya tezsiz bir programdan tezli yüksek lisans programlarına geçiş, öğrencinin başvurusu, EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK kararı ile yapılabilir.

Yatay geçişlerle ilgili diğer hususlar, Senato tarafından belirlenen esaslara göre düzenlenir

Kantlar

[Öz değerlendirme bölüm 1.2. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği.pdf](#)

1.3. Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Karşılıklı anlaşmalar çerçevesinde Üniversite ile yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumları arasında değişim programları (Erasmus, Farabi, Mevlana ve benzeri) düzenlenebilir. Değişim programları mevzuat, Yükseköğretim Kurulu kararları, ikili anlaşmalar ve Senato kararlarına göre yürütülür.

Değişim programları çerçevesinde, yurt içindeki ve yurt dışındaki üniversitelere bir veya iki yarıyıl süreyle öğrenci gönderilebilir.

Değişim programları kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyıllar, programın öğrenim süresinden sayılır.

Öğrencilerin değişim programları kapsamında diğer yükseköğretim kurumlarında tamamladığı ders ve diğer öğretim faaliyetlerinin, programındaki derslere eşdeğerliği EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK'nin kararı ile belirlenir. Değişim programlarında alınan notların Üniversite not sistemine çevrilmesinde Senato tarafından kabul edilen not dönüşüm tablosu esas alınır.

Değişim programı kapsamında başka üniversitelerden gelen öğrencilere de Üniversitede eğitim aldıkları süre içerisinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır ve aldıkları dersler için kendilerine transkript verilir.

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Kantlar

[Öz değerlendirme bölüm 1.3. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği.pdf](#)

1.4. Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Lisansüstü programlarda yeni açılacak ve/veya kaldırılacak dersler ile bunların kredileri, saatleri, içerikleri, okutulacağı yarıyıllar, EABDK/EASDK'nin önerisi üzerine Mayıs ayı içerisinde EK'nin kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar EABD/EASD başkanı veya görevlendirilen öğretim üyesi tarafından yürütülür.

Bir dersin yarıyıl kredi değeri, dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

Dönem ayırt etmeksizin güz ve bahar yarıyıllarında okutulacak dersler ve bunların sorumluları EABDK/EASDK'nin teklifi ve EYK'nin kararı ile kesinleşir. Dersleri verecek öğretim üyelerinin belirlenmesinde uzmanlık alanları dikkate alınır.

Uzmanlık alan, seminer ve dönem projesi dersleri haricinde, bir öğretim üyesinin bir programda bir yarıyıldaki verebileceği derslerin toplam azami kredisi, EK'nin önerisi ve Senatonun kararıyla sınırlanabilir.

Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendiren ve öğrencinin gelişiminin izlenmesini sağlayan danışmanlık hizmetlerini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği tarafından açıklanan mevzuat gereğince sağlanacaktır. Bu kapsamda danışmanın aşağıda

belirtilen görevleri vardır.

1. Danışman, her öğretim yarıyılı başında belirlenen takvim çerçevesinde öğrencinin Öğrenci Bilgi Sisteminden seçtiği mecburi ve seçmeli derslere internet ortamında onay verdikten sonra çıktısını alır ve öğrenci ile birlikte ders kayıt formlarını kontrol ederek imzalar ve öğrenci mezun oluncaya kadar muhafaza eder.
2. Danışman danışmanı olduğu öğrencilerle ilgili karar verirken Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğini dikkate alır. Özellikle ders kayıt dönemlerinde öğrencilere fiziki olarak haftalık mümkün olmayacak ders saati öneremez ve onaylayamaz.
3. Danışman, öğrencinin öğrenimini başarılı olarak sürdürmesi ve kanunda öngörülen sürede tamamlayabilmesi için öğrencinin ders durumunu sürekli olarak izler ve öğrenciyi yönlendirir.
4. Danışman, Anabilim Dalında izlenecek öğretim planı, ÇOMÜ Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği ve diğer ilgili Yönetmelik ve Yönergelerle belirtilen hususlarda öğrenciyi aydınlatır.
5. Danışman öğrencileri ile ferdi veya toplu olarak önceden hazırlayacağı bir program ve zaman uyarınca ayda en az bir defa biraraya gelerek, öğrencilerin eğitim, öğretim ve diğer konulardaki problemleri hakkında bilgi edinir. Gerektiğinde bu problemleri ilgili birimlere iletir.
6. Danışman, Bölüm/Program Başkanlığının görüşünü alarak gerekli görüldüğü hallerde öğrenci ailesine bilgi verir.
7. Danışman, maddi sıkıntı içerisinde bulunan öğrencilerinin yardım fonlarından yararlanmalarını sağlamak için gerekli girişimlerde bulunur.
8. Danışman gerek öğrencinin sosyal durumu ve gerekse ders durumunu izleyeceği EK'teki formu hazırlayarak takibini yapar.
9. Danışman, öğrencinin mezuniyeti veya ilişkisinin kesilmesi durumunda bu dosyaları Bölüm/Program Başkanlığına teslim eder.
10. Danışmanlık görevi sona eren Danışman elindeki öğrenci dosyasını bir sonraki Danışmana teslim etmek zorundadır.
11. Danışman, dönem sonunda sorumlu olduğu öğrenciler ile ilgili olarak başarı, sosyal ve ekonomik problemlerini ve bununla ilgili yaptığı çalışmalarla yapılması gereken hususları Dekanlık/Müdürlük makamına teslim eder.
12. Danışman olarak görev yapmakta iken geçerli bir mazeret nedeniyle Üniversitede bulunamayacak veya danışmanlık görevini yürütemeyecek olan öğretim elemanının yerine geçici veya daimi bir danışman atanır ve öğrencilere duyurulur.
13. Danışman, danışmanlığını yaptığı öğrencilerin mezuniyetlerinde verilecek transkript belgesini inceleyerek program dahilinde alması gereken tüm dersleri alıp almadığını ve mezuniyet kriterlerini yerine getirip getirmediğini tespit eder ve sonuç hakkında ilgili birime bilgi verir.

Tez danışmanı atanması

Tez danışmanı ataması EABDK/EASDK önerisi ve EYK kararı ile her öğrenci için, öğrencinin önceki çalışmaları ve çalışmak istediği alan ile tez danışman tercihi de dikkate alınarak, Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından en geç birinci yarıyılın sonuna kadar gerçekleştirilir. Birinci yarıyılın sonuna kadar öğrencinin görüşünün alınamaması ve/veya tez danışmanı atamasının yapılamaması halinde ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ile EYK tarafından tez danışmanı ataması yapılabilir.

Doktora/sanatta yeterlik programında yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar; dört yıllık lisans derecesi ile kabul edilenler için ise en geç dördüncü yarıyılın sonuna kadar tez danışmanı ataması yapılır.

Tez danışmanı atamalarında öğrenci ilgili ana bilim/ana sanat dalından veya Üniversitenin diğer birimlerinde görev yapan öğretim üyeleri arasından beş tercih yapabilir. Tez danışmanı, öğrencinin tercihleri, öğretim üyelerinin tez danışmanlık yükleri ve ilgili görüşler dikkate alınarak, EABDK/EASDK'nin önerisi ile EYK kararı ile belirlenir.

Tez danışmanı, öncelikle EABD/EASD kadrosunda veya Üniversitenin diğer birimlerinde bulunan ve en az 2 (iki) yarıyıl lisans/yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programlarında ders vermiş olan öğretim üyeleri arasından belirlenir. Ayrıca gerekli görülmesi halinde EABDK/EASDK ile EYK'nin onayı ve Rektör oluru ile başka bir üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyesi de tez danışmanı olarak atanabilir.

Tez danışmanı değişikliği, önceki tez danışmanının ve yeni atanacak tez danışmanının görüşü dikkate alınarak ve EABDK/EASDK onayı ile EYK tarafından karara bağlanır.

Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak olan ikinci tez danışmanı, birinci tez danışmanının görüşü, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararı ile Üniversite kadrosu dışından en az doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir. Bu durumda, öğrencinin dersleri ve tez çalışmaları ile ilgili resmî işlemleri gerçekleştirme görevini birinci tez danışmanı yerine getirir.

Zorunlu hallerde birinci tez danışmanının görevini yerine getirememesi durumunda, öğrencinin talebi, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararı ile ikinci tez danışmanı birinci tez danışmanının görevlerini yerine getirebilir.

Tez danışmanı olarak atanacak öğretim üyesinin uzmanlık alanı, tez çalışmasına uygun olmalıdır.

Çıkar çatışması/örtüşmesi/akrabalık ilişkisi olan kişiler öğrencinin tez danışmanı olarak atanamazlar.

Üniversitedeki görevinden emeklilik veya başka bir yükseköğretim kurumuna geçiş yaparak ayrılan öğretim üyesinin başlamış olan tez danışmanlığı, öğrencinin talebi, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK tarafından uygun görülmesi durumunda süreç tamamlanıncaya kadar devam edebilir.

Bir öğretim üyesinin tez danışmanı olarak atanabilmesi için, Enstitü bünyesinde daha önce yürüttüğü yüksek lisans tezlerinden, bilimsel etkinlik, bilimsel yayın ve/veya bilimsel toplantılarda bildiri sunma ile ilgili asgari şartlar getirilebilir. Bu konuyla ilgili esaslar EK'nin önerisi ve Senatonun kararıyla belirlenir.

Tez danışmanının Üniversitedeki görevinden ayrılması veya altı aydan daha uzun süreyle yurt dışında görevlendirilmesi durumunda veya üç aydan daha uzun süreli ücretsiz izin, doğum izni, rapor alması ve benzer durumlarda talep üzerine öğrenciye yeni bir tez danışmanı atanır. Altı aydan daha fazla süreyle yükseköğretim kurumları dışında başka bir kurumda tam zamanlı olarak görevlendirilen, kadrosuyla bir başka öğretim kurumuna veya kamu kurumuna geçen öğretim üyelerinin tez danışmanlığı öğrencinin ve tez danışmanının birlikte talebi halinde tez danışmanlık görevi ilgili EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile uzatılabilir.

Yüksek lisans programlarında bir öğretim üyesinin atanabileceği tez danışmanlığı toplam sayısı Yükseköğretim Kurulu kararlarına göre belirlenir. Ancak Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dahilinde ve Üniversite-sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu sayı yüzde elliye kadar artırılabilir. Bu sınırın aşılması durumunda EYK tarafından ilgili öğretim üyesine yeni danışman atama işlemi yapılmaz.

Bu sınırın aşılmış olması durumunda ilgili EABDB/EASDB'nin görüşü alınarak öğrencilerin tez

danışmanlarına ilişkin değişiklik, öğrenci tercihleri de dikkate alınarak EYK tarafından karara bağlanır.

Tez danışmanı; öğretim üyesinin tez danışmanlığından çekilme talebi veya öğrencinin gerekçeli tez danışmanı değişikliği talebi olması durumunda mevcut ve yeni atanacak öğretim üyelerinin görüşü alınarak, ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK kararıyla değiştirilebilir. Ayrıca öğrencinin tez danışmanının, tez danışmanlık hizmetlerini yerine getiremediğine yönelik talebi ile danışmanın kurumdan ayrılıp görevlendirme oluru alınamaması durumunda ilgili EABDK/EASDK'nin görüşüne dayanılarak, EYK kararı ile tez danışmanlığı sona erdirilir ve öğrencinin danışmanı değiştirilir.

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Kanıtlar

[Öz değerlendirme bölüm 1.4. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği.pdf](#)

1.5. Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Derslerde başarı ölçütleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği tarafından açıklanan mevzuat gereğince belirlenecek olup, aşağıda kısaca özetlenmiştir.

Her ders için en az bir ara sınav ve bir yarıyıl sonu notu verilir. Ara sınav notu öğrencinin hazırladığı ödevler, yaptığı uygulamalı çalışmalar ve/veya girdiği sınavlar temel alınarak verilebilir. Yarıyıl sonu notu, yarıyıl sonu sınavı temel alınarak verilir. Yarıyıl sonu sınavı, yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. Dersin niteliğine göre, ödev ve benzeri çalışmalar da yarıyıl sonu sınavı yerine sayılabilir. Devamsızlık sınırını aşan öğrenciler o dersin yarıyıl sonu sınavına giremez, girmeleri durumunda da devamsızlıktan kalırlar. Tez çalışması, uzmanlık alan dersi, seminer ve dönem projesi dersleri için yarıyıl sonu sınavı yapılmaz.

Bir derste yapılacak sınavların, ödev, proje, sözlü sunum gibi çalışmaların sayısı ve niteliği dersi veren öğretim üyesi tarafından belirlenir ve yarıyıl başında ilan edilir.

Her yarıyıl sonunda yarıyıl sonu sınavından sonra bütünleme sınavı yapılır. Bir dersten devamsızlık nedeniyle başarısız olanlar o dersin bütünleme sınavına giremezler. Bütünleme sınavının notu yarıyıl sonu notu yerine sayılır.

Yeterlik, seviye tespit, lisansüstü programlara giriş sınavları, tez önerisi savunma sınavı ve tez savunma veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, yazılı (kâğıt ortamında) ve tüm adaylara eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararıyla elektronik ortamda da yapılabilir.

Tez savunma sınavına, sanatta yeterlik savunma sınavına, doktora ve sanatta yeterlik için yapılan yeterlik sınavına, tez izleme komitesi sınavına katılmayan ve belgelendirilmiş geçerli bir mazereti olan öğrencilere, söz konusu sınavın yapıldığı tarihten itibaren beş iş günü içinde başvurduğu takdirde, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararı ile yeni bir sınav hakkı verilebilir.

Uzaktan öğretim programlarında uygulanacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile ilgili esaslar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde, EK önerisi ve Senato kararı ile

belirlenir.

Mazeret sınavı

Mazeret sınavı, sadece ara sınavlar için geçerlidir. Öğrencinin bir dersten mazeret sınavına alınıp alınmayacağı EYK tarafından belirlenerek, mazeret sınavının hangi tarihte, nerede ve ne şekilde yapılacağı ilan edilir.

Mazeret sınavından yararlanmak isteyen öğrencinin sınav tarihini takip eden beş iş günü içinde mazeretini gösterir belgeyi bir dilekçe ile birlikte EABDB/EASDB'ye teslim etmesi halinde EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararı ile öğrenciye mazeret sınavı hakkı verilebilir. Mazeret sınavına girmeyen öğrencilere yeni bir mazeret sınavı hakkı verilmez. Öğrencinin mazeret sınavına girebilme hakkı aşağıdaki belgeli hallere bağlıdır:

- a) Hastalık durumu ile ilgili sağlık kurulu raporu.
- b) Acil hallerde aile hekimi veya 2./3. basamak sağlık kuruluşlarından alınan rapor.
- c) Öğrencinin birinci derece yakınlarından birinin sınava girmesini engelleyecek bir tarihte vefatı ile ilgili belge.
- ç) Trafik kazası, yangın, sel, deprem, çökme, yıkım ve benzeri beklenmeyen durumların ortaya çıkması halinde resmi makamlardan alınan belge.
- d) Gözaltı veya tutukluluk halinde resmi makamlardan alınan belge.
- e) EABDK/EASDK tarafından kabul edilen ve EYK tarafından onaylanan diğer mazeretler.

Yarıyıl sonu sınavına mazeretleri nedeniyle giremeyen veya girip de başarısız olan öğrenciler bütünleme sınavına girebilirler.

Geçerli mazereti nedeniyle tez sınavı ve yeterlik sınavı gibi jüri önünde yapılan sınavlara giremeyen öğrenciler için, beş iş günü içinde mazeretlerini Enstitüye bildirmeleri ve mazeretlerinin EYK tarafından kabul edilmesi halinde yeni bir sınav tarihi belirlenir.

Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerde Türkiye'yi, Üniversiteyi ve ilgili akademik birimi temsil etmek için görevlendirilen öğrencilere, katılmadıkları her sınav için mazeret sınavı hakkı verilir.

Notlar

Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim elemanı tarafından, öğrencilere aldıkları her ders için, aşağıdaki harf notlarından biri, yarıyıl sonu ders notu olarak verilir. Başarı harf notuna karşılık gelen katsayılar aşağıdaki gibidir:

Birinci fıkradaki harf notlarının dışında kalan değerlendirmeler için aşağıdaki harfler kullanılır:

- a) DS: Devamsız
- b) G: Geçti
- c) K: Kaldı
- ç) M: Muaf
- d) GR: Girmedir

Geçti (G) ve Kaldı (K) notları uzmanlık alan, dönem projesi ve seminer dersleri için kullanılır. Bu iki

not genel not ortalamasına katılmaz.

Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az CC notu, doktora/sanatta yeterlik öğrencisinin ise en az CB notu almış olması gerekir. Seminer dersi, tez önerisi savunma sınavı, yeterlik sınavı, uzmanlık alan dersi ve dönem projesi dersinden başarılı sayılabilmek için Geçti (G) notunu almış olmak gerekir.

Ders tekrarı

Öğrenci başarısız olduğu seçmeli dersi tekrar alabileceği gibi, aynı kredide başka bir seçmeli dersi de alabilir. Ders tekrarında farklı bir ders seçilirse, bu ders için devam zorunluluğu aranır.

Bir dersten DS notu alan öğrenci, bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorundadır. Dersin devam koşulunu sağladığı halde başarısız olan öğrenci ise bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorunda değildir. Ancak not değerlendirmesi için gerekli olan sınavlara katılması ve/veya ödevleri hazırlaması gerekir.

Öğrenciler başarısız olduğu zorunlu dersi tekrar almak zorundadır. Ancak başarısızlık veya devamsızlık nedeniyle tekrarlanması gereken zorunlu dersin programdan çıkartılması veya açılmaması durumunda tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK'nin kararı ile başarısız olunan zorunlu dersin yerine öğrenci başka bir dersi alabilir.

Tekrar edilen derslerde alınan en son not geçerlidir.

Not ortalamaları

Öğrencinin bir yarıyıl aldığı uzmanlık alan dersi, tez danışmanlığı, seminer, tez önerisi, doktora yeterlik çalışması, tez ve dönem projesi hariç tüm derslerin, ağırlıklı puanlarının toplamı AKTS kredileri toplamına bölünerek ağırlıklı yarıyıl not ortalaması hesaplanır. Bir öğrencinin bir dersten aldığı ağırlıklı puanı, dersin AKTS kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımı sonucunda bulunur. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülerek yuvarlanır.

Genel ağırlıklı not ortalaması; ağırlıklı yarıyıl not ortalamasının hesaplanmasındaki yol izlenerek, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmesinden itibaren almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Genel ağırlıklı not ortalamasının hesaplanmasında, tekrar edilen derslerden alınan en son not dikkate alınır.

Ders saydırma/intibak

Öğrencilerin özel öğrencilik, yatay geçiş veya daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşulları, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile belirlenir.

Öğrencilerin, yatay geçiş veya lisansüstü programlar arası geçişlerde daha önce alınan lisansüstü derslerin veya faaliyetlerin/uygulamaların intibakı EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile yapılır. Kararda, öğrenim sürecinde öğrencinin intibakının yapıldığı yarıyıl da belirtilir.

Öğrencinin önceden almış olduğu derslere ait kredi ve not transfer talebi, ilgili EABDK/EASDK önerisi ile EYK tarafından karara bağlanır.

Ders saydırma talebinde bulunacak öğrencilerin, kayıt tarihini izleyen 15 gün içinde transkript, ders içerikleri ve bir dilekçe ile EABDB'ye başvurmaları gerekir. EABDK/EASDK önerisi ve EYK'nin onayı ile öğrencinin ders intibakı gerçekleştirilir.

Maddi hata ve nota itiraz

Açıklanan yarıyıl sınav notları ile ilgili herhangi bir maddi hatanın öğretim üyesi tarafından fark edilmesi halinde dersin öğretim üyesi, notların açıklandığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde ÖBS üzerinden notu düzeltebilir. Bu süre geçtikten sonra öğretim üyesinin yazılı beyanı ve EYK onayı ile maddi hata düzeltilir.

Öğrenciler lisansüstü derslerde aldıkları notlara ilişkin maddi hata itirazlarını, notların ilanından itibaren beş iş günü içerisinde EABDB/EASDB'ye yazılı veya elektronik olarak yaparlar. Maddi hatalarla ilgili itirazlar için EABDB/EASDB, dersi veren öğretim üyesinden beş iş günü içerisinde görüş ister. İtiraz sonucunu EABDB ilgili öğrenciye bildirir.

Öğrenci, EABDB/EASDB'nin maddi hata itirazıyla ilgili verdiği karara karşı üç iş günü içerisinde Enstitü Müdürlüğüne itiraz yapabilir. Bu itirazlar için EYK tarafından, ders sorumlusunun da bulunduğu, alanın öğretim üyeleri arasından üç veya beş kişilik bir komisyon oluşturulur. Komisyon üyeleri tarafından sınav kâğıdı incelenerek düzenlenen rapor Enstitü Müdürlüğüne sunulur ve maddi hata itirazı EYK'de görüşülüp karara bağlanarak kesinleşir.

Diğer programlardan ders alma

Tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK'nın kararı ile yüksek lisans öğrencileri ve yüksek lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla iki, lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla dört dersi Üniversitenin diğer lisansüstü programlarından veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden alabilirler.

Bir alt programdan ders alma

Yüksek lisans programlarında tezli yüksek lisans öğrencileri en fazla iki dersi, tezsiz yüksek lisans öğrencileri en fazla üç dersi tez danışmanının onayı ile Üniversite lisans programlarındaki derslerden seçebilir. Doktora/sanatta yeterlik programlarında da doktora/sanatta yeterlik öğrencisi en fazla iki dersi tezli yüksek lisans programından alabilir. Seçilen derslerdeki başarı notu için öğrenci bu Yönetmelikte geçen lisansüstü programlar için tanımlanan ders başarıma koşullarını sağlamalıdır. Bir alt programdan alınan dersler öğrencinin AGNO hesaplamasında değerlendirilmez.

Seminer dersi

Seminer dersi, tezsiz yüksek lisans dışındaki diğer programlarda zorunlu bir ders olup öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konuyu kapsayan yazılı bir çalışmadır. Seminer dersinin değerlendirmesi tez danışmanı veya dersin öğretim üyesi tarafından yapılır. Başarısızlık durumunda seminer dersi, ders alma döneminde tekrarlanır.

Yeterlik sınavı ve yeterlik sınav jürisi

Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini başarı ile tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girebilir.

Öğrencinin yeterlik sınavına ne zaman gireceği akademik takvim ile belirlenir. Belirlenen tarih dışında yapılan başvurular değerlendirmeye alınmaz. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en erken üçüncü yarıyılın sonunda veya en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Doktora yeterlik sınavının herhangi bir aşamasında sınava girmeyen öğrenciler bu hakkını kullanmış ve o aşamada başarısız olmuş sayılır.

Enstitünün belirlediği tarihler arasında öğrencinin yeterlik sınavına gireceği tarih tez danışmanı tarafından doktora yeterlik komitesine önerilir. EABDK kararı ile, doktora yeterlik komitesi tarafından oluşturulan sınav jürisi, sınav yeri ve tarihi, sınavdan 20 gün önce Enstitü Müdürlüğüne bildirilir ve

EYK kararı ile kesinleşir.

Yeterlik sınavları, EABDB tarafından önerilen ve EYK tarafından onaylanan, ana bilim/bilim dalı başkanı ile dört öğretim üyesinden oluşan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komitenin görev süresi iki yıldır.

Doktora yeterlik sınavı jürisi; sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacı ile tamamı ilgili alandan olmak üzere; asıl jüri üyelerinden en az ikisi ve yedek jüri üyelerinden en az biri başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere, tez danışmanı dahil beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

Jüri üyeleri, EYK tarafından belirlenen tarihte, tüm üyeleriyle bizzat ya da jürinin salt çoğunluğunun fiilen sınava katılması şartı ile diğer jüri üyesinin/üyelerinin şehir dışı ya da yurt dışından gelememesi durumunda EYK'nin kararı ile video konferans sistemi yoluyla kayıt altına alınarak elektronik ortamda toplanarak aralarından birini başkan seçip öğrenciyi doktora yeterlik sınavına alır. Olağanüstü durumlarda EABDK'nin görüşü ve EYK onayı ile tez danışmanı ve öğrenci haricindeki diğer jüri üyeleri doktora yeterlik sınavına video konferans yolu ile katılabilir.

Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı ve sözlü sınav aşamalarında her bir jüri üyesi, öğrencinin başarı notunu 100 tam puan üzerinden değerlendirir. Başarı notu yazılı ve sözlü aşamaları için 75 puan ve üzeridir. Yazılı sınavda en az 75 puan alan aday başarılı olarak sözlü sınava alınır. Yazılı ve sözlü sınavlarda sorulan sorular ve değerlendirme, jürinin onayıyla kayıt ya da tutanak altına alınır. Sınav jürileri, öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki nihaî başarı durumunu değerlendirirken her bir jüri üyesinin verdiği notları ayrı ayrı dikkate alarak, öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, EABDB/EASDB tarafından yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde, sınavın video konferans yoluyla yapılması halinde 10 gün içinde Enstitüye sınav dokümanları ile birlikte tutanakla bildirilir. Olumsuz oy kullanan üye ya da üyelerin gerekçeleri tutanağa eklenebilir.

Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölgülerden bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

Doktora yeterlik komitesi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, doktora yeterlilik jüri önerisi ve EYK kararı ile belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci Enstitüde aynı programın yüksek lisansı bulunması halinde, EABDK'nin önerisi ve EYK kararı ile yüksek lisans programına geçebilir.

EYK tarafından belirlenen tarihte jürinin geçerli bir mazereti nedeniyle toplanamaması veya adayın sınava katılamaması durumunda, jürinin toplanamama nedenleri tez danışmanı tarafından EABDB'ye, EABDB tarafından da aynı gün yazılı olarak Enstitüye bildirilir. EABDB yeni sınav tarihini, sınavın yapılmadığı tarihi izleyen 15 günlük süreyi geçmemek üzere Enstitüye bildirir. Yeni sınav tarihi EYK tarafından karara bağlanır.

Tez izleme komitesi

Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için tez danışmanının önerisi, EABDK kararı ve EYK onayı ile sınav tarihini izleyen bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

Tez İzleme Komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Tez izleme komitesinde tez danışmanından başka uzmanlık alanı dikkate alınarak EABD içinden ve dışından birer üye yer alır. Doktora tez önerisi savunma sınavı ile tez izleme toplantıları bu komite tarafından yapılır. Eğer varsa, ikinci tez danışmanı

da komite toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilir.

Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, gerekli hallerde EABDK'nin gerekçeli önerisi ve EYK'nin kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Doktora tez önerisi savunması ve tez izleme toplantıları

Doktora yeterlik sınavını başarı ile geçen öğrenci, en geç altı ay içinde (doktora yeterlilik sınavını izleyen yarıyıl içerisinde), yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini EABDB/EASDB'ye sunar. Öğrenci tez önerisini sözlü savunmasından en az bir ay önce doktora tez izleme komitesi üyelerine ulaştırır.

Tez izleme komitesi üyeleri, belirlenen tarihte, tüm üyeleriyle bizzat ya da komite üyelerinin salt çoğunluğunun fiilen sınava katılması şartı ile diğer komite üyesinin/üyelerinin şehir dışı ya da yurt dışından gelememesi durumunda EYK'nin kararı ile video konferans sistemi yoluyla kayıt altına alınarak elektronik ortamda toplanarak öğrenciyi tez öneri savunma sınavına/tez izleme komite toplantısına alır. Olağanüstü durumlarda EYK onayı ile danışman haricindeki diğer tez izleme komitesi üyeleri tez öneri savunma sınavı ve/veya tez izleme komite toplantısına video konferans yoluyla katılabilir.

Doktora tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabulüne, düzeltme yapılmasına veya reddine salt çoğunluk ile karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Tez izleme komitesinin kararı EABDB tarafından tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde, video konferans sistemi yolu ile yapılması halinde toplantıyı izleyen on gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

Doktora tez önerisi reddedilen öğrenci yeni bir tez danışmanı ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir doktora tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı tez danışmanı ile devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde; tez danışmanı ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar doktora tez önerisi savunmasına alınır. Doktora tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

Tez önerisi savunma toplantısı sonucunda tez konusu kabul edilmiş olmasına rağmen takip eden tez izleme toplantıları sonucunda tez konusu değişikliğinin gerekli görüldüğü hâllerde, tez izleme komitesi konuya ilişkin bir rapor hazırlar. Tez İzleme Komitesinin önerisi ile yeni tez konusu için form doldurularak EABDB tarafından Enstitüye sunulur ve EYK tarafından karara bağlanır.

Haklı ve geçerli mazeretlerden biri olmaksızın doktora tez önerisi savunmasına yeterlik sınavını izleyen yarıyıldaki girmeyen öğrenci, doktora tez önerisini vermiş olsa dahi başarısız sayılır.

Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, bahar yarıyılı için Ocak-Haziran güz yarıyılı için Temmuz-Aralık ayları arasında yılda en az iki kez tüm üyeleriyle bizzat ya da jürinin salt çoğunluğunun fiilen sınava katılması şartı ile diğer jüri üyesinin şehir dışı ya da yurt dışından gelememesi durumunda EYK'nin kararı ile video konferans sistemi yolu ile kayıt altına alınarak elektronik ortamda toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce Komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir ve bir tutanakla enstitü ana bilim dalı başkanı tarafından jürideki tüm üyelerin bizzat katılımı halinde üç gün içinde, video konferans sistemi yoluyla yapılması halinde toplantıyı izleyen 10 gün içinde Enstitüye bildirilir.

Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

Bir tez izleme komitesi toplantısı üzerinden dört ay geçmedikçe yenisi yapılmaz.

Kayıt yenilemiş olmasına rağmen faaliyette bulunmayan öğrencinin tez izleme raporu başarısız sayılır.

Çıkar çatışması/örtüşmesi, husumet ve akrabalık ilişkileri olan kişiler tez izleme komitesinde yer alamazlar.

Öğrenci yapacağı tezde, tez önerisinin etik kurul tarafından belirlenen kurallara uygun olarak tez konusunun belirlenmesinin ardından etik kurul onayı gerektiren durumlarda öncelikle gerekli onay ve/veya izinler alarak tez çalışmasına başlayabilir.

Uzmanlık alan dersi

Uzmanlık alan dersi; tezsiz yüksek lisans dışında diğer programlarda öğretim üyesinin, tez danışmanlığını yaptığı öğrencilere, çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılmasını, çalışma disiplininin kazandırılmasını, güncel bilimsel yazıları izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin geliştirilmesini sağlamaya yönelik teorik bir derstir.

Öğrencinin uzmanlık alan dersini alabilmesi için kayıtlı olduğu programdaki lisansüstü derslerinden başarılı olması gerekir. Uzmanlık alan dersi danışmanın talebi, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile açılır. Bu ders, tez danışmanlığı görevi sona erinceye kadar, yarıyıllarda, yarıyıl tatili ve yaz tatillerinde de devam eder. EYK kararı ile öğrencinin mezun edilmesi durumunda uzmanlık alan dersi sona erer. Tez önerisi kabul edilen öğrenciler, tez danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan dersini almak zorundadır.

Uzmanlık alan dersine ilişkin diğer esaslar Senato tarafından kararlaştırılır.

Tez çalışması

Tez çalışması, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarının amacına yönelik olarak hazırlanan ve EK tarafından belirlenen formatta yazılan bilimsel bir çalışmadır. Tez danışmanı, tez çalışmalarını izleyebilmek amacıyla, her öğrenci için haftada bir ders saatini belirler.

Mezuniyet için asgari yayın şartları

EK'nin kararı ve Senatonun kabulüyle, öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için ulusal veya uluslararası düzeyde bilimsel etkinlik, bilimsel yayın ve/veya bilimsel toplantılarda bildiri sunma gibi akademik bir faaliyet gerçekleştirmesine yönelik asgari şartlar belirlenebilir.

Tez savunma sınav tarihleri

Tez ve/veya sanatta yeterlik savunma sınavları öğrencinin programın gerektirdiği koşulları sağlaması durumunda; tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin kararı ve EYK onayı ile akademik takvim yılı içerisinde belirlenir.

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Kanıtlar

[Öz değerlendirme bölüm 1.5. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği.pdf](#)
[öz değerlendirme bölüm 1.5..png](#)

1.6. Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Bir yarıyılda alınabilecek azami kredi miktarı, EK'nin önerisi ve Senatonun kararı ile sınırlandırılabilir. Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak şartı ile toplamda en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Doktora programı; tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 21 krediden ve en az yedi adet

ders, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en az 42 krediden az olmamak şartıyla 14 adet ders seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.

Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını EABDB aracılığı ile Enstitüye gönderir.

Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin basılı en az iki kopyasını veya dijital şeklini jüri savunma sınavı sonrası tekrar alınan tez intihal tespit programı raporunu tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde Enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır.

EYK başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

Doktora öğrencisinin mezuniyetine EYK tarafından karar verilir.

Doktora diploması üzerinde EABD programının Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir.

İlgili Enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

Doktora tezinin tamamen dijital baskı ile teslim edilmesi hususu Senato tarafından karara bağlanabilir.

Doktora tezinin sonuçlanması

Doktora tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını Enstitü tez teslim birimine ön kontrol için getirir. Öğrenci, tez teslim birimi tarafından kontrol edilen nüshaları daha sonra tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı, tezin Senato tarafından belirlenmiş tez yazım kurallarına uygun bir şekilde tamamlandığına dair onay vererek, tezin savunulabilir olduğu görüşünü EABDB'ye bildirir. EABDB, üst yazısıyla tez savunmasına ilişkin evrakları Enstitüye iletir.

Öğrencinin doktora tez savunma sınavına alınabilmesi için, asgari kredi koşullarını sağlaması, uzmanlık alan dersini en az üç dönem başarı ile tamamlaması ve tez önerisi savunma sınavı dışında tez izleme komitesi toplantılarında en az üç kez başarılı bulunması gerekir. Ancak üç doktora tez izleme komitesi toplantısı sonunda tez savunmasına girmeyen öğrenci, azami süresi dâhilinde kayıtlı olduğu her yarıyıl doktora tez izleme komitesine rapor sunmak ve raporu savunmak zorundadır. Tez izleme sınavının yapılmadığı durumlarda öğrenci uzmanlık alan dersinden başarısız sayılır.

Öğrencinin tez savunmasına girebilmesi için uluslararası hakemli bir dergide yayımlanmış veya yayına kabul edilmiş, doktora tezinden üretilmiş olmak koşulu ile öğrencinin ilk yazar olduğu en az bir adet makalesini tezi ile birlikte Enstitüye sunması gerekir. EABDB ulusal veya uluslararası hakemli derginin hangi indeks kapsamında olacağına karar verebilir.

Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak tez danışmanına sunar. Tez danışmanı tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşünü intihal tespit programı raporunu, tezin 1 (bir) kopyasını ve tez jürisi atama formunu EABDB'ye iletir. Rapordaki verilerde intihalin tespiti halinde intihal oranı gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ye gönderilir. EYK intihal tespit programı raporunu Tez Çalışması İntihal Raporu Uygulama esasları çerçevesinde değerlendirir.

Doktora tez jürisi, tez danışmanı ve EABDK'nin önerisi ve EYK onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin

tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ile en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere tez danışmanı dahil beş asıl iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Doktora tez savunma jürisinde biri diğer yükseköğretim kurumlarından olmak üzere iki yedek üye de belirlenir. İkinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

Tez savunma sınavına tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyelerinden birinin katılmaması durumunda sınav yapılamaz. Tez izleme komitesinin oluşumu ve sınav ile ilgili süreç, azami süre dikkate alınarak EYK tarafından karara bağlanır.

Tez, öğrenci tarafından jüri üyelerine en az 15 gün önce basılı veya dijital ortamda teslim edilir. Jüri üyeleri, EYK tarafından belirlenen tarihte tüm üyeleriyle bizzat ya da jürinin salt çoğunluğun fiilen sınava katılması şartı ile diğer jüri üyesinin/üyelerinin şehir dışı ya da yurt dışından gelememesi durumunda EYK'nin kararı ile video konferans sistemi yoluyla kayıt altına alınarak elektronik ortamda toplanarak aralarından birini başkan seçip öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Olağanüstü durumlarda EYK onayı ile tez danışmanı haricindeki diğer komite üyeleri doktora tez savunma sınavına video konferans yoluyla katılabilir. Sınav, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler, alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Ret, düzeltme ve salt çoğunlukla kabul durumlarında, olumsuz oy kullanan üye ya da üyeler gerekçelerini tutanağa eklemek zorundadır. Bu karar, EABDB tarafından jürideki tüm üyelerin bizzat katılımı halinde üç gün içinde, video konferans sistemi yoluyla yapılması halinde tez sınavını izleyen 10 gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, azami süreyi dikkate alarak en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde son kez yeniden savunur.

Tezde başarılı olamayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzer diğer koşulları yerine getirmiş olması kaydıyla talepte bulunması durumunda ilgili EABD'nin görüşü alınarak, EYK kararı ile tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan bu kapsamdaki bir öğrenciye, mezuniyet koşullarını sağlaması için bir yarıyıl ek öğrenim süresi verilir. Bu sürenin sonunda da tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan öğrencinin Enstitüden ilişkisi kesilir.

Tez savunma veya tez düzeltme sınavına geçerli mazereti nedeniyle katılmayan öğrenciye mazeretini bildirir belge ile birlikte mazeretinin ortaya çıkmasından itibaren beş iş günü içinde başvurması halinde azami süreler içerisinde ise EYK tarafından yeniden sınav hakkı verilebilir. Kabul edilebilir mazereti olmaksızın sınava girmeyen öğrenci başarısız sayılır.

Kabul edilen tezlerin doktora tezi sınav sonuç formu sayfasında jüri üyelerinin imzaları bulunur. Oy çokluğu ile kabul edilen tezlerde, ret oyu kullanan üye ya da üyeler olumsuz ibaresini gerekçeli görüşleriyle belirtirler.

Doktora diploması

Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını EABDB aracılığı ile Enstitüye gönderir.

Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin basılı en az iki kopyasını veya dijital şeklini jüri savunma sınavı sonrası tekrar alınan tez intihal tespit programı raporunu tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde Enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır.

EYK başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

Doktora öğrencisinin mezuniyetine EYK tarafından karar verilir.

Doktora diploması üzerinde EABD programının Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir.

İlgili Enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

Doktora tezinin tamamen dijital baskı ile teslim edilmesi hususu Senato tarafından karara bağlanabilir.

2. PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1. Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Programın öğretim amaçları; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır. Araştırma çalışması öğrenciye, bireysel beceri ve profesyonel bakış açısını tarımsal uygulamalarda etkin bir şekilde kullanabilme imkânı sağlayacaktır. Tez konuları 5 kategoriye ayrılır. Sebze yetiştiriciliği ve ıslahı, Meyve yetiştiriciliği ve ıslahı, Bağ yetiştiriciliği ve ıslahı, Hasat sonrası fizyolojisi ve Süs bitkileri üretimi

1 Bilimsel yöntemlere uygun olarak hipotez oluşturabilen, araştırma olanaklarını efektif kullanabilme yetisinin kazandırılması

2 Gelişime ve öğrenmeye açık, bilimselliği ön planda tutan, analitik düşünebilme yeteneğinin kazandırılması

3 Araştırma kurgulayabilme, veri analiz edebilme ve bulguları yorumlayabilme becerisinin kazandırılması

4 Bilimsel ortamlarda araştırma sonuçlarını bilimsel yöntemlere dayandırarak ifade edebilme etkinliğinin kazandırılması

5 Uzmanlık alanına yönelik gelişim sürecinde bilgi ve teknolojinin etkin kullanımının kazandırılması

6 Uzmanlık alanında ihtiyaç duyulan yeni tekniklerin uygulanabilirliği ve yeni yöntemlerin geliştirilmesine yönelik yetkinliklerin kazandırılması

7 Farklı disiplinler ile uzmanlık alanı arasında bağ kurabilmek için gerekli olan bilgiyi sağlayabilmek

8 Sorunları teşhis edebilme ve çözümlenme aşamasında neden -sonuç ilişkisi kurarak yeni araştırma yöntemlerini kullanabilme becerisi.

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 2.1. program çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 2.1. öğrenim çıktısı.png](#)

2.2. Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve

mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

Bahçe Bitkileri Bölümünden mezun olan Ziraat Yüksek Mühendisleri Kamu Kurumları, Bankalar, Tohum ve Tarımsal İlaç Şirketlerinde, Bahçe Bitkileri ürünlerini işleyen fabrikalar, ürünlerin depolanması ve muhafazası ile ilgili çalışan firmalar ile kalite-kontrol, araştırma-geliştirme laboratuvarlarında çalışabilecekleri gibi, birçok firmada danışmanlık veya sorumlu müdürlük de yapabilmektedir. Ayrıca özellikle Araştırma Enstitülerinde ve Üniversitelerde Öğretim Görevlisi kadrosunda çalışabilirler.

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 2.2. öğrenim çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 2.2. program çıktısı.png](#)

2.3. Kurumun, fakültenin ve bölümün öz görevleriyle uyumlu olmalıdır.

Küreselleşme ile birlikte “sadece eğitim – öğretim yapan, bilgi üreten, ürettiği bilgileri aktaran, araştırma işlevinde bulunan kurumlar olmaktan çıkmış, toplumun tüm kesimleri ile bütünleşen ve toplumsal gereksinimler doğrultusunda tüm olanakları ve müteşebbis düşünceleri değerlendirerek, uygulamaya sokan, ülke ekonomisine ek katma değer yaratan modern işletme teknik ve yöntemlerini kullanan kurumlar” olarak tanımlanan Yükseköğretim Kurumları kapsamında; Bahçe Bitkileri A.B.D., sahip olduğu genç ve dinamik öğretim kadrosuyla 21. yüzyılda Türk Tarımının gereksinim duyduğu, çalışkan, becerikli, özverili ve çok yönlü Yüksek Ziraat Mühendislerinin yetişmesinde önemli bir fonksiyonu yerine getirmektedir.

Öncelikli olarak eğitim-öğretim çalışmalarına ağırlık verilmektedir. Öğrencilere meslek öğretiminden ziyade, tarıma akademik bir bakış kazandırma felsefesiyle hareket edilmektedir. Klasik, ezbere dayalı eğitim yerine uygulamalı, analitik düşünme yetisinin geliştirilmesine yönelik aktif eğitimi benimseyen Bölümümüzde eğitim-öğretim hedefi; bölgemiz, ülkemiz ve dünya tarımının gelişmesine katkı sağlayacak, çağdaş, hızla gelişen bilim teknolojisinin gerisinde kalmayacak, gelişmiş ülkelerle rekabet edebilecek, girişimci, yetenekli, yaratıcı, katılımcı, üretken ve özgür Bahçe Bitkileri A.B.D. mezunu Ziraat Yüksek Mühendislerinin yetiştirilmesidir.

Bahçe Bitkilerinin üretiminde gerek bölgesel, gerekse ülkesel sorunların çözümü, tarımda yeniliklerin geliştirilmesi, eğitimde kullanılacak bilgilerin üretilmesi amacıyla araştırma-geliştirme faaliyetleri eğitim-öğretim etkinliklerinden sonra gelmektedir. Gerek araştırmalarda üretilen bilgiler, gerekse literatür bilgileri ve gözleme dayalı veriler yayına dönüştürülerek, hem araştırmacıların hem de üreticilerin kullanımına sunulmaktadır. Ayrıca bu araştırma sonuçları ile zenginleştirilmiş bilgilerle dolu bir eğitim programı gerçekleştirilmektedir.

Bahçe Bitkileri Anabilim Dalında tüm Öğretim Elemanları ve İdari Personelinin çabaları öğrencilerimize ilgili yasalar, yönetmelikler ve yönergeler kapsamında, Enstitümüzün ve Üniversitemizin tüm olanaklarını kullanarak çağdaş eğitim – öğretim düzeyini yakalayacak ortamın sağlanmasına yöneliktir. Diğer yandan Bölümümüz, bilimsel çalışmaların sürdürülebilirliği anlamında sınırlı ülke kaynaklarıyla bilimsel geleneği geliştirmekte olan bir ülkenin Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı olarak Enstitümüzün, üniversitemizin ilgili diğer birimleriyle ve diğer Üniversitelerin Bahçe Bitkileri Anabilim Dallarlarıyla ve ilgili sektör bileşenleri ile işbirliği kapsamında disiplinler arası özgün bir yapılanmanın ve sistemin kurulması çabası içerisindedir.

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 2.3. öğrenim çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 2.3. program çıktısı.png](#)

2.4. Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Bahçe Bitkileri Anabilim Dalında DPT, TÜBİTAK, ÇOMÜ Bilimsel Araştırmalar Komisyonu tarafından desteklenen projeler yürütülmektedir. Ancak, mali kaynakların kısıtlı olduğu bu koşullarda bölüm araştırma altyapısının zenginleştirilmesi için üreticilerle ve özel sektörle işbirliği yoluna gidilmesi gerektiği düşünülmektedir. Konu ile ilgili çalışmalar yapılmakta, özel sektör kuruluşları ve ziraat odaları tarafından desteklenen projeler yürütülmektedir. Bu bağlamda, araştırma stratejisinin temel mantığını uygulamada karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların çözümünde finans kaynağı olarak ise yine sorun sahiplerinin olması gerektiği düşünülmektedir. Bu aynı zamanda Fakülte stratejisi olarak benimsenmeli, yöre üreticileri, odalar ve özel sektörle ortaklaşa projeler geliştirilmelidir. Bahçe Bitkileri Bölümü tarafından, önümüzdeki yıllarda da DPT ve TÜBİTAK gibi kurumlardan destek almaya yönelik projeler hazırlanmaya devam edilecek, bu projeler Bölüm Kurulunda olgunlaştırılacak ve denetim mekanizması kurulacaktır.

Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nün diğer bölümleriyle ve Gıda Mühendisliği gibi farklı bilim dallarıyla da disiplinler arası çalışmalar yapmak arzusundadır. Bu bakımdan, diğer bilim dallarıyla ortak projeler yapılması yönünde elemanlarımız değişik çalışmalar içindedir ve bu çalışma şeklinin daha da benimsenerek genişletilmesi gerekmektedir. Bu konu aynı zamanda Enstitü proje üretme ve ortak çalışmalar yapma ilkesi olarak da benimsenmelidir.

Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı uluslararası projeler üretme arzusundadır. Ancak, bölüm altyapısının yetersizliği bu konudaki girişimleri olumsuz yönde etkilemektedir. Çanakkale yöresinin uluslar arası cazibesi bu yönde fikir ve strateji geliştirmek adına avantaj sağlamaktadır. Başta Avrupa Birliği üyeleri olmak üzere, ABD, İsrail, Avustralya, Yeni Zelanda ve Japonya gibi ülkelerle ortak araştırma projelerinin üretilmesi, bu ülkelerde bulunan araştırmacılarla diyaloga geçilmesi gerekmektedir. Orta ve uzun vadede bu yöndeki girişimlerden olumlu sonuçlar alınabilecektir.

2.5. Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Lisansüstü öğrencilerimiz Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı misyon, amaç, hedef, detaylı öğretim planı ve ders içeriklerine enstitü web sayfasından ve ayrıca Üniversite Bilgi Yönetim Sistemi'nden kolaylıkla ulaşabilmektedirler.

<https://lee.comu.edu.tr/>

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 2.5. program çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 2.5. öğrenim çıktısı.png](#)

[ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Web Sayfası.png](#)

2.6. Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Bahçe Bitkileri Anabilim Dalında DPT, TÜBİTAK, ÇOMÜ Bilimsel Araştırmalar Komisyonu

tarafından desteklenen projeler yürütülmektedir. Ancak, mali kaynakların kısıtlı olduğu bu koşullarda bölüm araştırma altyapısının zenginleştirilmesi için üreticilerle ve özel sektörle işbirliği yoluna gidilmesi gerektiği düşünülmektedir. Konu ile ilgili çalışmalar yapılmakta, özel sektör kuruluşları ve ziraat odaları tarafından desteklenen projeler yürütülmektedir. Bu bağlamda, araştırma stratejisinin temel mantığını uygulamada karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların çözümünde finans kaynağı olarak ise yine sorun sahiplerinin olması gerektiği düşünülmektedir. Bu aynı zamanda Fakülte stratejisi olarak benimsenmeli, yöre üreticileri, odalar ve özel sektörle ortaklaşa projeler geliştirilmelidir. Bahçe Bitkileri Bölümü tarafından, önümüzdeki yıllarda da DPT ve TÜBİTAK gibi kurumlardan destek almaya yönelik projeler hazırlanmaya devam edilecek, bu projeler Bölüm Kurulunda olgunlaştırılacak ve denetim mekanizması kurulacaktır.

Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nün diğer bölümleriyle ve Gıda Mühendisliği gibi farklı bilim dallarıyla da disiplinler arası çalışmalar yapmak arzusundadır. Bu bakımdan, diğer bilim dallarıyla ortak projeler yapılması yönünde elemanlarımız değişik çalışmalar içindedir ve bu çalışma şeklinin daha da benimsenerek genişletilmesi gerekmektedir. Bu konu aynı zamanda Enstitü proje üretme ve ortak çalışmalar yapma ilkesi olarak da benimsenmelidir.

Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı uluslararası projeler üretme arzusundadır. Ancak, bölüm altyapısının yetersizliği bu konudaki girişimleri olumsuz yönde etkilemektedir. Çanakkale yöresinin uluslar arası cazibesi bu yönde fikir ve strateji geliştirmek adına avantaj sağlamaktadır. Başta Avrupa Birliği üyeleri olmak üzere, ABD, İsrail, Avustralya, Yeni Zelanda ve Japonya gibi ülkelerle ortak araştırma projelerinin üretilmesi, bu ülkelerde bulunan araştırmacılarla diyaloga geçilmesi gerekmektedir. Orta ve uzun vadede bu yöndeki girişimlerden olumlu sonuçlar alınabilecektir.

2.7. Test Ölçütü

Program Öğretim Amaçları: Bahçe Bitkileri Bölümünden mezun olan Ziraat Yüksek Mühendisleri Kamu Kurumları, Bankalar, Tohum ve Tarımsal İlaç Şirketlerinde, Bahçe Bitkileri ürünlerini işleyen fabrikalar, ürünlerin depolanması ve muhafazası ile ilgili çalışan firmalar ile kalite-kontrol, araştırma geliştirme laboratuvarlarında çalışabilecekleri gibi, birçok firmada danışmanlık veya sorumlu müdürlük de yapabilmektedir. Ayrıca özellikle Araştırma Enstitülerinde ve Üniversitelerde Öğretim Görevlisi kadrosunda çalışabilirler.

Derslerde başarı ölçütleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği tarafından açıklanan mevzuat gereğince belirlenecek olup, aşağıda kısaca özetlenmiştir.

ÖLÇME :(1) Her ders için en az bir ara ve bir dönem sonu notu verilir. Ara dönem notu öğrencinin hazırladığı ödevler, yaptığı uygulamalı çalışmalar ve/veya girdiği sınavlar temel alınarak verilebilir. Dönem sonu notu dönem sonu sınavı temel alınarak verilir. Dönem sonu sınavı yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. Dersin niteliğine göre, ödev ve benzeri çalışmalar da dönem sonu sınavı yerine sayılabilir. Devamsızlık sınırını aşan öğrenciler o dersin dönem sonu sınavına giremez. Tez çalışması, uzmanlık alan dersi, seminer ve dönem projesi dersleri için dönem sonu sınavı şartı aranmaz.

(2) Bir derste yapılacak sınavların, ödev, proje, sözlü sunum gibi çalışmaların sayısı, niteliği dersi veren öğretim üyesi tarafından belirlenir ve dönem başında ilan edilir. Dönem içi notunun ağırlığı %40, dönem sonu notunun ağırlığı %60'tır.

(3) Her yarıyıl sonunda bütünleme sınavı yapılır. Bir dersten devamsızlık nedeniyle başarısız olanlar o dersin bütünleme sınavına giremezler. Bütünleme sınavının notu dönem sonu notu yerine sayılır. Bütünleme sınavı dersin niteliğine göre yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir.

(4) Ara sınavlara katılamayan ve belgelendirilmiş geçerli bir mazereti olan öğrencilere, söz konusu sınavın veya çalışmanın yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde başvurduğu takdirde, EABDK/EASDK'nın önerisi ve EYK'nın kararı ile mazeret sınavı hakkı verilebilir. Final ve bütünleme sınavı için mazeret sınavı hakkı verilmez.

(5) Tez savunma sınavına, sanatta yeterlik savunma sınavına, doktora ve sanatta yeterlik için yapılan yeterlik sınavına, tez izleme komitesi sınavına katılmayan ve belgelendirilmiş geçerli bir mazereti olan öğrencilere, söz konusu sınavın yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde başvurduğu takdirde, EABDK/EASDK'nın önerisi ve EYK'nın kararı ile yeni bir sınav hakkı verilebilir.

(6) Uzaktan öğretim programlarında uygulanacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile ilgili esaslar, YÖK tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde, EK kararı ve Senato onayı ile belirlenir.

Notlar

(1) Yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim elemanı tarafından, öğrencilere aldıkları her ders için, aşağıdaki harf notlarından biri, yarıyıl sonu ders notu olarak verilir. Ders notu kanıtta sunulmuştur.

(2) Geçer (G) ve Kalır (K) notları uzmanlık alan, dönem projesi ve seminer dersleri için kullanılır. Bu iki not genel not ortalamasına katılmaz.

(3) Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az CC notu, doktora öğrencisinin ise en az CB notu almış olması gerekir. Seminer dersi, tez önerisi sınavı, yeterlik sınavı, uzmanlık alan dersi ve dönem projesi dersinden başarılı sayılabilmek için G notunu almış olmak gerekir.

Ders Tekrarı

(1) Öğrenci başarısız olduğu seçmeli dersi tekrar alabileceği gibi, aynı kredide başka bir seçmeli dersi de alabilir. Ders tekrarında farklı bir ders seçilirse, bu ders için devam zorunluluğu aranır.

(2) Bir dersten DS notu alan öğrenci, bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorundadır. Dersin devam koşulunu sağladığı halde başarısız olan öğrenci ise bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorunda değildir. Ancak not değerlendirmesi için gerekli olan sınavlara katılması ve/veya ödevleri hazırlaması gerekir.

(3) Başarısızlık veya devamsızlık nedeniyle tekrarlanması gereken zorunlu dersin programdan çıkartılması veya açılmaması durumunda, danışmanın önerisi, EABDK/EASDK'nın kararı ve EYK'nın onayıyla, başarısız olunan zorunlu dersin yerine aynı kredide öğrencinin daha önce almadığı başka bir ders alınabilir.

(4) Tekrar edilen derslerde alınan en son not geçerlidir.

Not ortalamaları

(1) Öğrencinin bir yarıyılta aldığı uzmanlık alan dersi, danışmanlık, seminer, tez önerisi, doktora yeterlik çalışması, tez ve dönem projesi hariç tüm derslerin, ağırlıklı puanlarının toplamı AKTS kredileri toplamına bölünerek ağırlıklı yarıyıl not ortalaması hesaplanır. Bir öğrencinin bir dersten aldığı ağırlıklı puanı, dersin AKTS kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımı sonucunda bulunur. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki hane olarak gösterilir.

(2) Genel ağırlıklı not ortalaması; ağırlıklı yarıyıl not ortalamasının hesaplanmasındaki yol izlenerek, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmesinden itibaren almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Genel ağırlıklı not ortalamasının hesaplanmasında, tekrar edilen derslerden alınan en son not dikkate alınır.

Ders tekrarı

(1) Öğrenci başarısız olduğu seçmeli dersi tekrar alabileceği gibi, aynı kredide başka bir seçmeli dersi de alabilir. Ders tekrarında farklı bir ders seçilirse, bu ders için devam zorunluluğu aranır.

(2) Bir dersten DS notu alan öğrenci, bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorundadır. Dersin devam koşulunu sağladığı halde başarısız olan öğrenci ise bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorunda değildir. Ancak not değerlendirmesi için gerekli olan sınavlara katılması ve/veya ödevleri hazırlaması gerekir.

(3) Öğrenciler başarısız olduğu zorunlu dersi tekrar almak zorundadır. Ancak başarısızlık veya devamsızlık nedeniyle tekrarlanması gereken zorunlu dersin programdan çıkartılması veya açılmaması durumunda tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK'nin kararı ile başarısız olunan zorunlu dersin yerine öğrenci başka bir dersi alabilir.

(4) Tekrar edilen derslerde alınan en son not geçerlidir.

Not ortalamaları

(1) Öğrencinin bir yarıyıl aldığı uzmanlık alan dersi, tez danışmanlığı, seminer, tez önerisi, doktora yeterlik çalışması, tez ve dönem projesi hariç tüm derslerin, ağırlıklı puanlarının toplamı AKTS kredileri toplamına bölünerek ağırlıklı yarıyıl not ortalaması hesaplanır. Bir öğrencinin bir dersten aldığı ağırlıklı puanı, dersin AKTS kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımı sonucunda bulunur. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülerek yuvarlanır.

(2) Genel ağırlıklı not ortalaması; ağırlıklı yarıyıl not ortalamasının hesaplanmasındaki yol izlenerek, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmesinden itibaren almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Genel ağırlıklı not ortalamasının hesaplanmasında, tekrar edilen derslerden alınan en son not dikkate alınır.

Ders saydırma/intibak

(1) Öğrencilerin özel öğrencilik, yatay geçiş veya daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşulları, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile belirlenir.

(2) Öğrencilerin, yatay geçiş veya lisansüstü programlar arası geçişlerde daha önce alınan lisansüstü derslerin veya faaliyetlerin/uygulamaların intibakı EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile yapılır. Kararda, öğrenim sürecinde öğrencinin intibakının yapıldığı yarıyıl da belirtilir.

(3) Öğrencinin önceden almış olduğu derslere ait kredi ve not transfer talebi, ilgili EABDK/EASDK önerisi ile EYK tarafından karara bağlanır.

(4) Ders saydırma talebinde bulunacak öğrencilerin, kayıt tarihini izleyen 15 gün içinde transkript, ders içerikleri ve bir dilekçe ile EABDB'ye başvurmaları gerekir. EABDK/EASDK önerisi ve EYK'nin onayı ile öğrencinin ders intibakı gerçekleştirilir.

Maddi hata ve nota itiraz

(1) Açıklanan yarıyıl sınav notları ile ilgili herhangi bir maddi hatanın öğretim üyesi tarafından fark edilmesi halinde dersin öğretim üyesi, notların açıklandığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde ÖBS üzerinden notu düzeltebilir. Bu süre geçtikten sonra öğretim üyesinin yazılı beyanı ve EYK onayı ile maddi hata düzeltilir.

(2) Öğrenciler lisansüstü derslerde aldıkları notlara ilişkin maddi hata itirazlarını, notların ilanından itibaren beş iş günü içerisinde EABDB/EASDB'ye yazılı veya elektronik olarak yaparlar. Maddi hatalarla ilgili itirazlar için EABDB/EASDB, dersi veren öğretim üyesinden beş iş günü içerisinde görüş ister. İtiraz sonucunu EABDB ilgili öğrenciye bildirir.

(3) Öğrenci, EABDB/EASDB'nin maddi hata itirazıyla ilgili verdiği karara karşı üç iş günü içerisinde Enstitü Müdürlüğüne itiraz yapabilir. Bu itirazlar için EYK tarafından, ders sorumlusunun da

bulunduğu, alanın ğretim üyeleri arasından üç veya beş kişilik bir komisyon oluşturulur. Komisyon üyeleri tarafından sınav kâğıdı incelenerek düzenlenen rapor Enstitü Müdürlüğüne sunulur ve maddi hata itirazı EYK'de görüşölüp karara bağlanarak kesinleşir.

Diğer programlardan ders alma

(1) Tez danışmanın önerisi, EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK'nın kararı ile yüksek lisans öğrencileri ve yüksek lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla iki, lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla dört dersi Üniversitenin diğer lisansüstü programlarından veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden alabilirler.

Bir alt programdan ders alma

(1) Yüksek lisans programlarında tezli yüksek lisans öğrencileri en fazla iki dersi, tezsiz yüksek lisans öğrencileri en fazla üç dersi tez danışmanın onayı ile Üniversite lisans programlarındaki derslerden seçebilir. Doktora/sanatta yeterlik programlarında da doktora/sanatta yeterlik öğrencisi en fazla iki dersi tezli yüksek lisans programından alabilir. Seçilen derslerdeki başarı notu için öğrenci bu Yönetmelikte geçen lisansüstü programlar için tanımlanan ders başarıma koşullarını sağlamalıdır. Bir alt programdan alınan dersler öğrencinin AGNO hesaplamasında değerlendirilmez.

Seminer dersi

(1) Seminer dersi, tezsiz yüksek lisans dışındaki diğer programlarda zorunlu bir ders olup öğrencilerin ders döneminde hazırladıkları, bilimsel bir konuyu kapsayan yazılı bir çalışmadır. Seminer dersinin değerlendirmesi tez danışmanı veya dersin öğretim üyesi tarafından yapılır. Başarısızlık durumunda seminer dersi, ders alma döneminde tekrarlanır.

Uzmanlık alan dersi

(1) Uzmanlık alan dersi; tezsiz yüksek lisans dışında diğer programlarda öğretim üyesinin, tez danışmanlığını yaptığı öğrencilere, çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılmasını, çalışma disiplininin kazandırılmasını, güncel bilimsel yazıları izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin geliştirilmesini sağlamaya yönelik teorik bir derstir.

(2) Öğrencinin uzmanlık alan dersini alabilmesi için kayıtlı olduğu programdaki lisansüstü derslerinden başarılı olması gerekir. Uzmanlık alan dersi danışmanın talebi, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile açılır. Bu ders, tez danışmanlığı görevi sona erinceye kadar, yarıyıllarda, yarıyıl tatili ve yaz tatillerinde de devam eder. EYK kararı ile öğrencinin mezun edilmesi durumunda uzmanlık alan dersi sona erer. Tez önerisi kabul edilen öğrenciler, tez danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan dersini almak zorundadır.

(3) Uzmanlık alan dersine ilişkin diğer esaslar Senato tarafından kararlaştırılır.

Tez çalışması

(1) Tez çalışması, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarının amacına yönelik olarak hazırlanan ve EK tarafından belirlenen formatta yazılan bilimsel bir çalışmadır. Tez danışmanı, tez çalışmalarını izleyebilmek amacıyla, her öğrenci için haftada bir ders saatini belirler.

Mezuniyet için asgari yayın şartları

(1) EK'nin kararı ve Senatonun kabulüyle, öğrencinin tez savunma sınavına girebilmesi için ulusal veya uluslararası düzeyde bilimsel etkinlik, bilimsel yayın ve/veya bilimsel toplantılarda bildiri sunma gibi akademik bir faaliyet gerçekleştirmesine yönelik asgari şartlar belirlenebilir.

Tez savunma sınav tarihleri

(1) Tez ve/veya sanatta yeterlik savunma sınavları öğrencinin programın gerektirdiği koşulları sağlaması durumunda; tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin kararı ve EYK onayı ile akademik takvim yılı içerisinde belirlenir.

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Kanıtlar

[Öz değerlendirme bölüm 2.7. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği.pdf](#)

3. PROGRAM ÇIKTILARI

3.1. Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK,FEDEK,SABAK,EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MÜDEK,FEDEK,SABAK,EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

1. Bilimsel yöntemlere uygun olarak hipotez oluşturabilen, araştırma olanaklarını efektif kullanabilme yetisinin kazandırılması
2. Gelişime ve öğrenmeye açık, bilimselliği ön planda tutan, analitik düşünebilme yeteneğinin kazandırılması
3. Araştırma kurgulayabilme, veri analiz edebilme ve bulguları yorumlayabilme becerisinin kazandırılması
4. Bilimsel ortamlarda araştırma sonuçlarını bilimsel yöntemlere dayandırarak ifade edebilme yetkinliğinin kazandırılması
5. Uzmanlık alanına yönelik gelişim sürecinde bilgi ve teknolojinin etkin kullanımının kazandırılması
6. Uzmanlık alanında ihtiyaç duyulan yeni tekniklerin uygulanabilirliği ve yeni yöntemlerin geliştirilmesine yönelik yetkinliklerin kazandırılması
7. Farklı disiplinler ile uzmanlık alanı arasında bağ kurabilmek için gerekli olan bilgiyi sağlayabilmek
8. Sorunları teşhis edebilme ve çözümlenme aşamasında neden -sonuç ilişkisi kurarak yeni araştırma yöntemlerini kullanabilme becerisi

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 3.1. öğrenim çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 3.1. program çıktısı.png](#)

3.2. Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Program Çıktıları

1. Bilimsel yöntemlere uygun olarak hipotez oluşturabilen, araştırma olanaklarını efektif kullanabilme yetisinin kazandırılması
2. Gelişime ve öğrenmeye açık, bilimselliği ön planda tutan, analitik düşünebilme yeteneğinin kazandırılması
3. Araştırma kurgulayabilme, veri analiz edebilme ve bulguları yorumlayabilme becerisinin kazandırılması
4. Bilimsel ortamlarda araştırma sonuçlarını bilimsel yöntemlere dayandırarak ifade edebilme yetkinliğinin kazandırılması
5. Uzmanlık alanına yönelik gelişim sürecinde bilgi ve teknolojinin etkin kullanımının kazandırılması
6. Uzmanlık alanında ihtiyaç duyulan yeni tekniklerin uygulanabilirliği ve yeni yöntemlerin geliştirilmesine yönelik yetkinliklerin kazandırılması
7. Farklı disiplinler ile uzmanlık alanı arasında bağ kurabilmek için gerekli olan bilgiyi sağlayabilmek
8. Sorunları teşhis edebilme ve çözümlenme aşamasında neden -sonuç ilişkisi kurarak yeni araştırma yöntemlerini kullanabilme becerisi

Ölçme ve Değerlendirme:

1 adet final sınavı yazılı sınav veya ödev olarak yapılır. Öğrencinin dersten başarılı sayılması için geçme notu 100 üzerinden 70 olmalıdır.

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 3.2. program çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 3.2. öğrenim çıktısı.png](#)

3.3. Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Tez izleme komitesi

Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için tez danışmanının önerisi, EABDK kararı ve EYK onayı ile sınav tarihini izleyen bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

Tez İzleme Komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Tez izleme komitesinde tez danışmanından başka uzmanlık alanı dikkate alınarak EABD içinden ve dışından birer üye yer alır. Doktora tez önerisi savunma sınavı ile tez izleme toplantıları bu komite tarafından yapılır. Eğer varsa, ikinci tez danışmanı da komite toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilir.

Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, gerekli hallerde EABDK'nin gerekçeli önerisi ve EYK'nin kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Doktora tez önerisi savunması ve tez izleme toplantıları

Doktora yeterlik sınavını başarı ile geçen öğrenci, en geç altı ay içinde (doktora yeterlik sınavını izleyen yarıyıl içerisinde), yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini EABDB/EASDB'ye sunar. Öğrenci tez önerisini sözlü savunmasından en az bir ay önce doktora tez izleme komitesi üyelerine ulaştırır.

Tez izleme komitesi üyeleri, belirlenen tarihte, tüm üyeleriyle bizzat ya da komite üyelerinin salt çoğunluğunun fiilen sınava katılması şartı ile diğer komite üyesinin/üyelerinin şehir dışı ya da yurt dışından gelememesi durumunda EYK'nin kararı ile video konferans sistemi yoluyla kayıt altına alınarak elektronik ortamda toplanarak öğrenciyi tez öneri savunma sınavına/tez izleme komite toplantısına alır. Olağanüstü durumlarda EYK onayı ile danışman haricindeki diğer tez izleme komitesi üyeleri tez öneri savunma sınavı ve/veya tez izleme komite toplantısına video konferans yoluyla katılabilir.

Doktora tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabulüne, düzeltme yapılmasına veya reddine salt çoğunluk ile karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Tez izleme komitesinin kararı EABDB tarafından tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde, video konferans sistemi yolu ile yapılması halinde toplantıyı izleyen on gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

Doktora tez önerisi reddedilen öğrenci yeni bir tez danışmanı ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir doktora tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı tez danışmanı ile devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde; tez danışmanı ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar doktora tez önerisi savunmasına alınır. Doktora tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

Tez önerisi savunma toplantısı sonucunda tez konusu kabul edilmiş olmasına rağmen takip eden tez izleme toplantıları sonucunda tez konusu değişikliğinin gerekli görüldüğü hâllerde, tez izleme komitesi konuya ilişkin bir rapor hazırlar. Tez İzleme Komitesinin önerisi ile yeni tez konusu için form doldurularak EABDB tarafından Enstitüye sunulur ve EYK tarafından karara bağlanır.

Haklı ve geçerli mazeretlerden biri olmaksızın doktora tez önerisi savunmasına yeterlik sınavını izleyen yarıyıldaki girmeyen öğrenci, doktora tez önerisini vermiş olsa dahi başarısız sayılır.

Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, bahar yarıyılı için Ocak-Haziran güz yarıyılı için Temmuz-Aralık ayları arasında yılda en az iki kez tüm üyeleriyle bizzat ya da jürinin salt çoğunluğunun fiilen sınava katılması şartı ile diğer jüri üyesinin şehir dışı ya da yurt dışından gelememesi durumunda EYK'nin kararı ile video konferans sistemi yolu ile kayıt altına alınarak elektronik ortamda toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce Komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir ve bir tutanakla enstitü ana bilim dalı başkanı tarafından jürideki tüm üyelerin bizzat katılımı halinde üç gün içinde, video konferans sistemi yoluyla yapılması halinde toplantıyı izleyen 10 gün içinde Enstitüye bildirilir.

Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

Bir tez izleme komitesi toplantısı üzerinden dört ay geçmedikçe yenisi yapılmaz.

Kayıt yenilemiş olmasına rağmen faaliyette bulunmayan öğrencinin tez izleme raporu başarısız sayılır.

Çıkar çatışması/örtüşmesi, husumet ve akrabalık ilişkileri olan kişiler tez izleme komitesinde yer alamazlar.

Öğrenci yapacağı tezde, tez önerisinin etik kurul tarafından belirlenen kurallara uygun olarak tez konusunun belirlenmesinin ardından etik kurul onayı gerektiren durumlarda öncelikle gerekli onay

ve/veya izinler olarak tez çalışmasına başlayabilir.

Doktora tezinin sonuçlanması

Doktora tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını Enstitü tez teslim birimine ön kontrol için getirir. Öğrenci, tez teslim birimi tarafından kontrol edilen nüshaları daha sonra tez danışmanına teslim eder. Tez danışmanı, tezin Senato tarafından belirlenmiş tez yazım kurallarına uygun bir şekilde tamamlandığına dair onay vererek, tezin savunulabilir olduğu görüşünü EABDB'ye bildirir. EABDB, üst yazısıyla tez savunmasına ilişkin evrakları Enstitüye iletir.

Öğrencinin doktora tez savunma sınavına alınabilmesi için, asgari kredi koşullarını sağlaması, uzmanlık alan dersini en az üç dönem başarı ile tamamlaması ve tez önerisi savunma sınavı dışında tez izleme komitesi toplantılarında en az üç kez başarılı bulunması gerekir. Ancak üç doktora tez izleme komitesi toplantısı sonunda tez savunmasına girmeyen öğrenci, azami süresi dâhilinde kayıtlı olduğu her yarıyı doktora tez izleme komitesine rapor sunmak ve raporu savunmak zorundadır. Tez izleme sınavının yapılmadığı durumlarda öğrenci uzmanlık alan dersinden başarısız sayılır.

Öğrencinin tez savunmasına girebilmesi için uluslararası hakemli bir dergide yayımlanmış veya yayına kabul edilmiş, doktora tezinden üretilmiş olmak koşulu ile öğrencinin ilk yazar olduğu en az bir adet makalesini tezi ile birlikte Enstitüye sunması gerekir. EABDB ulusal veya uluslararası hakemli derginin hangi indeks kapsamında olacağına karar verebilir.

Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak tez danışmanına sunar. Tez danışmanı tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşünü intihal tespit programı raporunu, tezin 1 (bir) kopyasını ve tez jürisi atama formunu EABDB'ye iletir. Rapordaki verilerde intihalin tespiti halinde intihal oranı gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ye gönderilir. EYK intihal tespit programı raporunu Tez Çalışması İntihal Raporu Uygulama esasları çerçevesinde değerlendirir.

Doktora tez jürisi, tez danışmanı ve EABDK'nin önerisi ve EYK onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ile en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere tez danışmanı dahil beş asıl iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Doktora tez savunma jürisinde biri diğer yükseköğretim kurumlarından olmak üzere iki yedek üye de belirlenir. İkinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

Tez savunma sınavına tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyelerinden birinin katılmaması durumunda sınav yapılamaz. Tez izleme komitesinin oluşumu ve sınav ile ilgili süreç, azami süre dikkate alınarak EYK tarafından karara bağlanır.

Tez, öğrenci tarafından jüri üyelerine en az 15 gün önce basılı veya dijital ortamda teslim edilir. Jüri üyeleri, EYK tarafından belirlenen tarihte tüm üyeleriyle bizzat ya da jürinin salt çoğunluğun fiilen sınava katılması şartı ile diğer jüri üyesinin/üyelerinin şehir dışı ya da yurt dışından gelememesi durumunda EYK'nin kararı ile video konferans sistemi yoluyla kayıt altına alınarak elektronik ortamda toplanarak aralarından birini başkan seçip öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Olağanüstü durumlarda EYK onayı ile tez danışmanı haricindeki diğer komite üyeleri doktora tez savunma sınavına video konferans yoluyla katılabilir. Sınav, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur ve sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler, alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Ret, düzeltme ve salt çoğunlukla kabul durumlarında, olumsuz oy kullanan üye ya da üyeler gerekçelerini tutanağa eklemek zorundadır. Bu karar, EABDB tarafından jürideki tüm üyelerin bizzat katılımı halinde üç gün içinde, video konferans sistemi yoluyla yapılması halinde tez sınavını izleyen 10 gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, azami süreyi dikkate alarak en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde son kez yeniden savunur.

Tezde başarılı olamayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzer diğer koşulları yerine getirmiş olması kaydıyla talepte bulunması durumunda ilgili EABD'nin görüşü alınarak, EYK kararı ile tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan bu kapsamdaki bir öğrenciye, mezuniyet koşullarını sağlaması için bir yarıyıl ek öğrenim süresi verilir. Bu sürenin sonunda da tezsiz yüksek lisans mezuniyet koşullarını sağlayamayan öğrencinin Enstitüden ilişkisi kesilir.

Tez savunma veya tez düzeltme sınavına geçerli mazereti nedeniyle katılmayan öğrenciye mazeretini bildirir belge ile birlikte mazeretinin ortaya çıkmasından itibaren beş iş günü içinde başvurması halinde azami süreler içerisinde ise EYK tarafından yeniden sınav hakkı verilebilir. Kabul edilebilir mazereti olmaksızın sınava girmeyen öğrenci başarısız sayılır.

Kabul edilen tezlerin doktora tezi sınav sonuç formu sayfasında jüri üyelerinin imzaları bulunur. Oy çokluğu ile kabul edilen tezlerde, ret oyu kullanan üye ya da üyeler olumsuz ibaresini gerekçeli görüşleriyle belirtirler.

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

Kanıtlar

[Öz değerlendirme bölüm 3.3. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği.pdf](#)
[öz değerlendirme bölüm 3.3. öğrenim çıktısı.png](#)
[öz değerlendirme bölüm 3.3. program çıktısı.png](#)

4. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1. Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Bahçe Bitkileri Bölümü ÇOMÜ Fen Bilimleri Enstitüsü bünyesinde 2020 yılına kadar Bahçe Bitkileri A.B.D.'nda eğitimini sürdürmüştür. 2020 yılında Resmi Gazete'de yazar karara göre Enstitüler "Lisansüstü Eğitim Enstitüsü" çatısı altında toplanmıştır.

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 4.1. program çıktısı.png](#)
[öz değerlendirme bölüm 4.1. öğrenim çıktısı.png](#)

4.2. Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Güçlü Yanlar:

* Bahçe Bitkileri Bölümü güçlü, genç ve dinamik bir kadroya sahiptir.

- * Bölüm öğretim üyelerinin eğitim ve öğretimde teknolojiyi izleme becerileri yüksektir.
- * Bölümde yürütülen yöreye özgün araştırma programlarından elde edilen bulgular eğitim öğretim programına dahil edilerek, öğrencilerin yöre tarımı ile ilgili bilgileri zenginleştirilmekte ve pratik yanı güçlendirilmektedir.
- * Erasmus programı kapsamında öğrencilere yurt dışı eğitim olanakları sunulmaktadır. Aynı zamanda bölüm öğretim üyeleri ile yurt dışından değişim programı ile gelen öğretim üyeleri ile daha zengin farklı bakış açıları ile eğitim öğretim programı zenginleştirilmektedir.
- * Üniversitenin kütüphane ve elektronik ortamda her türlü bilgiye kolay erişebilme olanağı mevcuttur.
- * Bölümde yürütülen eğitim öğretim programında yer alan derslerin uygulamaları için Dardanos yerleşkesinde meyve, bağ ve sebze koleksiyon bahçesi mevcuttur. Diğer yandan soğukta muhafaza tesisleri ile depolama, ambalajlama konularında pratik eğitim yapma olanağı mevcuttur.

Zayıflıklar:

- * Bölüm bünyesinde meyvecilik, bağcılık, sebzeçilik, süs bitkileri yetiştirime ve ıslahı ile bahçe ürünlerinin soğukta muhafazası gibi farklı bilim dalları olmasına karşılık her bilim dalında yeterli sayıda öğretim üyesi yoktur.
- * Bölümde yüksek lisans ve doktora programları da açıktır. Bu nedenle öğretim üyelerinin ders yükleri çok fazladır.
- * Ayrıca Üniversitemiz bünyesindeki Meslek Yüksek Okullarında bulunan konuyla ilgili programların ön lisans eğitim programına katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle ilçelere giden öğretim üyelerinin verimliliği düşmektedir.
- * Uygulama bahçelerinde yeterli işçi bulunmaması da önemli bir sorun olmaktadır.
- * Lisans ve lisansüstü öğrencilerinin yararlanacağı bir çalışma ofisi ve bilgisayar gibi gereçler maalesef yoktur.
- * Dardanos kampüsünde yer alan tesisler sadece üretim için kurulmuş tesisler değildir. Bu tesisler daha çok öğrenci çalışmaları ve ders uygulamalarına yönelik olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle bu tesislerdeki bazı bakım ve kültürel işler hizmet alımı ile yapılmak zorundadır. Çünkü işçi sayısı ve işçi kalitesi yetersizdir. Ancak bu hizmet alımlarında Bölümün müstakil bir bütçesi olmadığından her yıl sorun yaşanmaktadır. Hizmet alımlarının Üniversitemiz Döner Sermayesi olanaklarından veya eğitim amacıyla kullanılmalrı nedeniyle Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi kapsamında yapılması gerekmektedir.

Fırsatlar:

- * AB Eğitim Programlarından yararlanma olanağı
- * Yandal ve anadal yapma olanağı mevcuttur.
- * Staj eğitimlerini istedikleri konuda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarda yapma olanağı mevcuttur.

Tehditler:

- * ÖSYM sınavlarıyla bölüm tercihi yapan öğrencilerin niteliklerinin giderek düşmesi.
- * Uygulama alanları için hiçbir şekilde destek sağlanmaması, ders uygulamalarının gerçekleştirilememe riski mevcuttur.

* Bölüm mezunu öğrencilerin alması gereken ancak yörede yetiştirilemeyen türlerin yerinde teknik ziyaretinin araç tahsisinin yapılmaması nedeniyle gerçekleştirilememesi

ARAŞTIRMA

Güçlü Yanlar:

- * Bölümde araştırma projesi hazırlama ve destek bulma becerisinin yüksek olması.
- * Bölümde fazla sayıda destekli araştırma projesinin yürütülmesi sonucu ulusal veya uluslararası yayın çıkarma tecrübesinin yüksek olması.
- * Diğer bölümler veya fakülteler ile ortak proje ve yayın çıkarma, işbirliği olanaklarının yüksek olması.
- * Araştırma projeleri için fazla sayıda türle zengin bir koleksiyon bahçesine sahip olunması.
- * Laboratuvar olanağının iyi olması.
- * Çanakkale yöresinde çok değişik meyve ve sebze yetiştiriciliğinin artan bir değer olması, birçok meyve ve sebzenin anavatanı olması bölümde yürütülecek araştırma programlarına zenginlik katmaktadır.
- * Çanakkale yöresinin uluslararası cazibesi bu yönde fikir ve strateji geliştirmek adına avantaj sağlamaktadır. Başta Avrupa Birliği üyeleri olmak üzere, ABD, İsrail, Avustralya, Yeni Zelanda ve Japonya gibi ülkelerle ortak araştırma projelerinin üretilmesi, bu ülkelerde bulunan araştırmacılarla diyaloga geçilmesi gerekmektedir. Orta ve uzun vadede bu yöndeki girişimlerden olumlu sonuçlar alınabilecektir.

Zayıflıklar:

- * Araştırma Görevlisi sayılarının çok yetersiz olması.
- * Zaman zaman yapılan araştırmaların ulusal ve uluslararası alanda sunulmasının görevlendirme yapılmaması nedeniyle gerçekleştirilememesi.

Fırsatlar:

- * AB fonları
- * Özel sektörün AR-GE programlarını geliştirmesi
- * Kalkınma Ajanslarının araştırma projelerine destek sağlaması

Tehditler:

- * YÖK tarafından kriterlerin sürekli değiştirilmesi ve disiplinlerarası kriterlerin oluşturulmaması.
- * Doçentlik kriterlerinde ulusal düzeyde düzenlenen sempozyum, kongre gibi bilimsel etkinliklere katılımın çok düşük puan alması.
- * Öğretim elemanların özlük haklarındaki yetersizlikler nedeniyle lisansüstü programlara tercihin azalması. Buna ek olarak aynı nedenle akademik personeldeki motivasyon kaybı.

YÖNETİŞİM, YÖNETİM SÜREÇLERİ VE İDARİ HİZMETLER:

Güçlü Yanlar:

- * Tüm akademisyenlerde Üniversitemizin en büyükler arasında girmesi arzusu ve bu konudaki desteği.

* Yönetim süreçlerinde kurumsallaşma adına önemli yol alınması.

Zayıflıklar:

* Atama ve yükseltmelerde son zamanlarda yaşanan sorunlar, motivasyonu azaltmaktadır.

* İdari personel sayısı ve niteliğinin düşük olması.

* Tüm üniversite yönetiminde yönetimdeki kişilerin çok tecrübesiz olması nedeniyle zaman zaman yaşanan sorunlar.

* Yukarıda verilen zayıflıkların gerçek kaynağı mevcut Rektörlük Seçim yöntemidir.

Fırsatlar:

-

Tehditler:

*Üniversitemizde akademisyen ve idari personel ayrıcalığı ve bu iki grubun birbirilerine tahakkümü.

TOPLUM VE SEKTÖRLERLE İLİŞKİLER, ULUSLARARASI İLİŞKİLER:

Güçlü Yanlar:

* Toplumunu ilgilendiren konularda yeterli uzmanların bulunması ve gerektiğinde konuyla ilgili araştırma merkezlerinin kurulabilmesi.

* Bugüne kadar kurulan ilişkiler nedeniyle sektörün üniversite ile işbirliği yapma arzusu.

* Yabancı ülkelerle yapılan işbirliği anlaşmaları ve bunları yürütebilecek nitelikli akademisyen varlığı.

Zayıflıklar:

* Öğrencilerden geri dönüşüm olmaması.

* Sektörde AR-GE bilincinin ve Üniversite ile işbirliği bilincinin yetersiz olması.

Fırsatlar:

*AB fonlarının topluma destek projelerine çok önemli kaynak aktarması

5. EĞİTİM PLANI

5.1. Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Ekte yer alan kanıt dosyasında Bahçe Bitkileri A.B.D.'nin öğretim programı mevcuttur.

<http://bahce-bitkileri-anabilimdali-doktora-dersleri.pdf>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 5.1. doktora-dersleri.pdf](#)

5.2. Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Sözlü ve görsel sunumlar, ödevler, derse katılım, alan çalışmaları, seminer veya sunumlar ile eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleridir.

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 5.2. öğrenim çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 5.2. program çıktısı.png](#)

5.3. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Bahçe Bitkileri A.B.D.'nda ekteki müfredata uygun şekilde dersler yürütülmektedir.

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 5.3. öğrenim çıktısı.png](#)

5.4. Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

DERS İÇERİKLERİ

BB-6023 Proje Yazımı ve Akademik Sunum Teknikleri (7,5 AKTS): Bilimsel araştırma süreci ve yöntemleri, bilimsel proje hazırlık aşamaları ve hedeflerin belirlenmesi, proje içeriğinin oluşturulması, etik kurul izni alınması, proje yönetimi ve ekip oluşturma, proje sonuçlarının yaygınlaştırılması ve patent, orjinal araştırma makalesi ve derleme makale yazılması, doğru kaynak gösterimi, tez yazımı, rapor yazımı, akademik aşırı macılık/etik/intihal/açık erişim, hakemlik, powerpoint sunum / poster hazırlama, özgeçmiş, başvuru ve motivasyon mektubu hazırlama.

BB-6030 Proje Yazımı ve Akademik Sunum Teknikleri (7,5 AKTS): Bilimsel araştırma süreci ve yöntemleri, bilimsel proje hazırlık aşamaları ve hedeflerin belirlenmesi, proje içeriğinin oluşturulması, etik kurul izni alınması, proje yönetimi ve ekip oluşturma, proje sonuçlarının yaygınlaştırılması ve patent, orjinal araştırma makalesi ve derleme makale yazılması, doğru kaynak gösterimi, tez yazımı, rapor yazımı, akademik aşırı macılık/etik/intihal/açık erişim, hakemlik, powerpoint sunum / poster hazırlama, özgeçmiş, başvuru ve motivasyon mektubu hazırlama.

FBE.SDR Seminer (7,5 AKTS) :Bu dersin amacı, öğrencilerin literatür araştırması yaparak belirli bir konuda bilgi toplama, topladıkları bilgiyi sentezleyerek rapor haline getirip sunmalarını sağlamaktır. Bu dersin içeriği; Öğrencilerin literatür araştırması yaparak belirli bir konuda bilgi toplama, topladıkları bilgiyi sentezleyerek rapor haline getirip sunmalarının sağlanmasıdır. Bu dersi tamamladığında öğrenci :

1 Verilen bir konuda detaylı literatür araştırması yapabilme.

2 Topladığı bilgileri sentezleyebilme, analiz edebilme ve yorumlayabilme.

3 Ulaştığı sonuçları bilimsel bir rapor haline getirebilme.

4 Ulaştığı sonuçları topluluk önünde sunabilme.

BB-6002 Bahçe Bitkilerinde Seleksiyon Parametreleri ve Değerlendirilmesi(7,5 AKTS): Ders kapsamında, bu çeşitliliğin evrildiği ekosistem, gen kaynakları, varyabilite, doğal seleksiyon, gen kaynaklarının koleksiyonu, muhafazası, varyabilitenin değerlendirilmesinde moleküler ve morfolojik tekniklerin kullanımı anlatılacaktır. Meyvelerin seleksiyon kriterleri, irilik, şekil ve renklerin ölçüm ve tartım yöntemleri, fizyolojik özelliklerin ölçülmesi, örnek sayıları ve örnek alma, kriterlerin sınıflandırılması ve değerlendirilmesi.

BB-6003 Bahçe Bitkileri Ekolojisi (7,5 AKTS): Bitki ekolojisinin tanımı, kapsamı ve gelişimi; bitki ekolojisinin fizyolojik temeli, makro, mezo ve mikroklimanın bahçe bitkileri tarımı açısından önemi; bahçe bitkilerinde özel ekolojik istekler, Türkiye tarım bölgelerinin ekolojik özelliklerinin bahçe bitkileri tarımına elverişlilik yönünden değerlendirilmesi

BB-6005 Bahçe Ürünlerinin Özel Muhafaza Teknikleri (7,5 AKTS): Meyve, sebze ve üzümde derim, taşıma, sınıflandırma, ambalaj, doğal depolarda muhafaza, soğuk depolarda muhafaza, ön soğutma, kimyasal madde ve sıcaklık uygulamaları, kontrollü atmosferli depolarda muhafaza, bahçe ürünlerinin muhafazasında görülen mantarsal ve fizyolojik bozulmalar ile bu ürünlerin muhafazasında dikkat edilecek diğer sorunlar işlenmektedir. Ayrıca bölgemizde bahçe ürünlerinde hasattan sonra uygulanan değişik işlemler (ön soğutma, yıkama, sınıflama, boylama, kükürtleme, kütleme, sarartma, ambalajlama, nakliye) depolama, kuru ve kurutulmuş ürünlerdeki uygulamalar vb. yerinde incelenecek, diğer ülkelerdeki uygulamalarla karşılaştırılarak ülkemizdeki sorunlar ve çözüm önerileri tartışılacaktır.

BB-6006 Asma Stres Fizyolojisi (7,5 AKTS): Asmanın kuraklık ve tuzluluk gibi stres koşullarında geliştirdiği tepkiler ve bunlara karşı dayanım mekanizmaları, dayanımın artırılmasına yönelik uygulamalar.

BB-6007 Bahçe Bitkilerinde İleri Laboratuar Teknikleri (7,5 AKTS): Bahçe bitkilerinin yetiştiriciliğinde tohum, fide, fidan ve ağaçta pomolojik gözlemler, fiziksel ölçümler, kimyasal analiz yöntemleri ve değerlendirilmeleri. Fizyoloji, genetik, biyoteknoloji ve kaliteye yönelik analizler ve değerlendirmeler anlatılacaktır.

BB-6008 Moleküler Genetik (7,5 AKTS): Bahçe Bitkilerinde moleküler genetik alanında kullanılan moleküler markörlerden, protein markörler, izoenzimler, DNA markörler, RFLP, RAPD, SSRP teknikleri, SCAR markörler, nükleik asit dizilerinin analizi ve gen haritalaması konuları anlatılacaktır.

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 5.4. program çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 5.4. öğrenim çıktısı.png](#)

5.5. En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi. İçermelidir.

En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi. içermelidir.

BB-6009 Bahçe Bitkilerinde Sitolojik Esaslar (7,5 AKTS): Bitki hücreleri hakkında genel bilgiler, bitki

hücresinin morfolojisi ve kimyasal yapısı, hücre organelleri ve bunların bitkideki görevleriyle, hücre bölünme olayları ve bahçe bitkilerinin sitolojik yapısı ve generatif gelişimi (tomurcuk yapısı, morfolojik ve fizyolojik ayırım safhaları, floral gelişme safhaları), sürgün gelişimi arasındaki ilişkiler, çiçek taslaklarının oluşumu, ve verimliliğe etki eden faktörler, meyve bağlama mekanizması, verimlilik problemleri anlatılacaktır. Ayrıca Bahçe Bitkilerinde biyolojik, sitolojik ve histolojik araştırmalara esas olacak, preparat hazırlama, parafin yöntemi, çiçek tozu canlılık, verimlilik ve çimlendirme yöntemleri, kromozom sayımları ve değişik amaçlara yönelik boyama teknikleri hakkında uygulamalı bilgiler verilecektir.

BB-6010 Sanayi Sebzeçiliği (7,5 AKTS): Sanayiye işlenen önemli sebze türleri (domates, biber, hıyar, sarmısak, brokkoli, brüksel lahanası, soğan, enginar vb.), sanayiye elverişli çeşitler ve özellikleri, dikim sistemleri, gübreleme, sulama, budama, önemli hastalık ve zararlıları ile kontrolleri hakkında bilgiler verilmektedir.

BB-6011 Bahçe Bitkilerinde Çoğaltmanın Biyolojik Esasları (7,5 AKTS): Bu derste, tohum seçimi ve tohum muhafazasını etkileyen faktörler; çimlenme olayı ve çimlenmenin ölçülmesi; aşılansız bitkilerde aşı yerinin kaynaşması ve bunu etkileyen faktörler, anaç ile kalem arasındaki fizyolojik ilişkiler, aşı uyumsuzluğu ve sebepleri; çeliklerde köklerin anatomik gelişmesi, kök oluşumunun fizyolojik esasları; daldırma ile çoğaltmaya etki yapan faktörler; standart meyve çeşitlerinin çoğaltılmasında dikkat edilecek hususlar; meyve ağaçlarının bodurlaştırılması ve sağlıklı bitki materyali yetiştirilmesi konularında bilgiler verilmektedir.

BB-6012 Derim Sonrası Kayıplar ve Önleme Yöntemleri (7,5 AKTS): Bahçe Bitkilerinin besin değeri, hasat sonrası oluşan kalitatif, kantitatif ve besin kayıplarının nedenleri, etkileyen faktörler, hasat sonrası kayıpların oluşturduğu aşamalar, kayıpları önleme yolları (hasat, olgunluk, düşük sıcaklıkta muhafaza, alçak basınçta muhafaza, kontrollü atmosferde muhafaza, radyasyonla muhafaza, diğer yöntemler), ürün kayıplarının kimyasal yolla kontrolü, bahçe bitkileri ürünlerine uygulanan ambalajlama teknikleri, ürünlerde raf ömrü, su kaybı ile bunları etkileyen faktörler.

BB-6013 Rekombinant DNA Teknolojisi (7,5 AKTS): Protein(enzim) ve DNA'ya dayalı moleküler yöntemlerin tanıtımı ve yöntemlerin polimorfizm, güvenilirlik, çevreden etkilenme gibi özellikleri bakımından irdelenmesi, Moleküler yöntemlerin kullanım alanlarının açıklanması, Bitkilerde çeşit tanılaması ve taksonomide moleküler yöntemlerin kullanımı, Bitkilerde genetik varyasyonun belirlenmesinde ve bitki gen kaynaklarının korunumunda moleküler yöntemlerin kullanımı Bitki ıslahında moleküler yöntemlerin kullanımı ve ıslah programlarında markörlere dayalı seçim. Moleküler yöntemlerin rutin kullanımına ilişkin protokoller. Bitkisel materyalde protein (enzim) ve DNA izolasyonu, poliakrilamid jel ve agaroz jel elektroforezi, PCR protokolleri anlatılacaktır.

BB-6014 Bilimsel Makale Yazma, Yayınlama ve Yayımlama Teknikleri (7,5 AKTS): Bilimsel makalelerin bölümleri, makalelerin genel ve bölümler düzeyinde değerlendirilmesi, analizi bilimsel alandaki bulguları yazılı ve sözlü olarak açıkça sunabilme, yardımcı ders araçlarından etkin olarak yararlanma, düzgün ve akıcı olarak bilimsel konuşma yapabilme uygulamaları. Öğrencilerin bir konuyu kaynak kullanıp, bu kaynaklara atıfta bulunarak derinlemesine geliştirme tekniklerini benimsemesi.

BB-6015 Bahçe Bitkilerinde Ölçüm ve Laboratuvar Teknikleri (7,5 AKTS): Bu derste,

laboratuvarında çalışma ve çeşitli malzemeler ile alet-ekipmanların kullanılma prensipleri, çeşitli analiz metotları, analizlerde yapılan temel işlemler, çözelti hazırlama, ayırma teknikleri (ekstraksiyon), laboratuvar performans testleri, enstrümental analiz yöntemleri anlatılacaktır.

BB-6016 Meyvecilikte Özel Islah Metotları (7,5 AKTS): Meyvecilikte ıslahın önemi, varyasyon kaynakları, üretim – çoğaltma metotlarının ıslahla ilişkisi, dölleme biyolojisi ve kontrolü, seleksiyon, melezleme gibi ıslah metotları ve meyvecilikte ıslah örnekleri.

BB-6017 İleri Asma Fidanı Yetiştirme Tekniği (7,5 AKTS): Ülkemiz asma fidancılığının dünü ve

bugünü, karşılaşılan başlıca sorunlar ve çözüm önerileri, çelikle çoğaltımda kullanılan aşı materyalinin kalite kriterleri, aşı materyalinin elde edilmesi, ilaçlanması ve uygun şartlarda muhafazası, aşı tarihi ve tekniği ile aşısındaki başarı ölçütleri, bağcılıkta afinite kavramı ve uygun çeşit anaç kombinasyonları, fidan üretim parselleri, parsel hazırlığı, fidanlık çeliklerinin köklü amerikan asma fidanı üretimi amacıyla parsellere dikilmesi, çimlendirme odaları, aşılı çeliklerin farklı ortamlar içerisinde katlamaya alınması ve alıştırma, parsel hazırlığı, katlamadan çıkartılan aşılı çeliklerin üretim parsellerine nakli ve dikimi, üretim parsellerinde vejetasyon dönemi boyunca yapılan kültürel uygulamalar, köklü amerikan asma fidanları ile aşılı-köklü asma fidanlarının söküm tarihi ve sökölerek boylara ayrılması, sertifikalı asma fidanı üretimi ve sertifikasyonun esasları.

BB-6018 Sebzeçilikte Özel Islah Metotları (7,5 AKTS): Meyvecilikte ıslahın önemi, varyasyon kaynakları, üretim – çoğaltma metotlarının ıslahla ilişkisi, dölleme biyolojisi ve kontrolü, seleksiyon, melezleme gibi ıslah metotları ve meyvecilikte ıslah örnekleri.

BB-6019 Bahçe Ürünlerinde Kalite ve Standardizasyon (7,5 AKTS): Bu derste yurt içinde ve özellikle dış pazara yönelik bahçe ürünleri pazarlamasında geçerli kalite kavramı ile ulusal ve uluslararası standartlara göre kalite kavramının durumu hakkında bilgi vermek amaçlanmaktadır. Bahçe ürünlerinde kalite kavramı, kalite kriterleri, kaliteyi etkileyen faktörler, TSE, HACCP, GLOBALGAP, ISO, CODEX ve diğer uluslararası standartlar incelenecektir.

BB-6031 Bahçe Ürünlerinin Biyokimyası ve Analiz Teknikleri (7,5 AKTS): Bahçe ürünlerinde karbonhidratların biyosentezi meyve gelişmesindeki fizyolojik rolleri, Bahçe ürünlerinde karbonhidratların biyosentezi meyve gelişmesindeki fizyolojik rolleri ve analiz metotları. Bahçe ürünlerinde karbonhidratların analiz yöntemleri, Bahçe ürünlerinde lipidlerin biyosentezi meyve gelişmesindeki fizyolojik rolleri, Bahçe ürünlerinde lipidlerin biyosentezi meyve gelişmesindeki fizyolojik rolleri, Bahçe ürünlerinde lipidlerin analiz yöntemleri, Bahçe ürünlerinde proteinlerin biyosentezi meyve gelişmesindeki fizyolojik rolleri, Ara Sınav, Bahçe ürünlerinde proteinlerin analiz yöntemleri, Bahçe ürünlerinde organik asitlerin biyosentezi meyve gelişmesindeki fizyolojik rolleri, Bahçe ürünlerinde organik asit analiz yöntemleri, Bahçe ürünlerinde aroma bileşiklerinin biyosentezi, Bahçe ürünlerinde aroma bileşiklerinin analiz yöntemleri, Bahçe ürünlerinde aroma bileşiklerinin analiz yöntemleri.

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 5.5. program çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 5.5. öğrenim çıktısı.png](#)

5.6. Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

1 Kurgulanan araştırmaların programlanabilmesi ve iş planı oluşturabilme

2 Araştırma yöntemlerinden yararlanarak bilimsel araştırmaları yürütme ve sonuca ulaştırma becerisi

3 Araştırma sonuçlarının pratikte uygulanabilir hale getirilmesi ve uygulayıcılarla araştırmaların paylaşılması

4 Araştırma süresince elde edilen verilerin ve gelişmelerin kayıt altına alınması prensibinin oluşturulması

5 Araştırma sonuçlarının bilimsel birer makale haline getirebilme yetkinliği

6 Bilimsel düşünce ve kariyer hedeflerine sahip olma

7 Bilimsel bulguları analiz edebilme ve yorumlayabilme de gerekli bilgilerden yararlanma

8 Uzmanlık alanında sahip olduğu bilgileri farklı platformlarda paylaşabilme ve bu doğrultuda fikirlerini savunabilme yetkinliği

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 5.6. program çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 5.6. öğrenim çıktısı.png](#)

5.7. Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi bünyesinde 1995 yılında ilk kurulan bölüm özelliğini taşıyan Bahçe Bitkileri Bölümü, bu yıldan itibaren meyvecilik, sebzeçilik, bağcılık ve süs bitkileri yetiştiriciliği ve sorunları, seracılık, bahçe ürünlerinin muhafaza ve pazara hazırlanması konularında eğitim vermeye başlamıştır. Bölümde "Lisans" eğitim-öğretiminin yanı sıra "Yüksek Lisans" ve "Doktora" eğitim ve öğretimi de yapılmaktadır.

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 5.7. öğrenim çıktısı.png](#)

[öz değerlendirme bölüm 5.7. program çıktısı.png](#)

6. ÖĞRETİM KADROSU

6.1. Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürülebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı'nda 5 profesör, 1 doçent, 6 doktor öğretim üyesi, 2 doktor araştırma görevlisi ve 2 araştırma görevlisi bulunmaktadır. Tüm öğretim elemanlarının özgeçmişleri, AVES sisteminde güncel olarak mevcuttur. Bölümümüz öğretim elemanları; Prof.Dr. Murat ŞEKER, Prof.Dr. Kenan KAYNAŞ, Prof.Dr. Alper DARDENİZ, Prof.Dr. Hakan ENGİN, Prof.Dr. Zeliha GÖKBAYRAK, Doç. Dr. Neslihan EKİNCİ, Dr. Öğr. Üyesi Canan ÖZTOKAT KUZUCU, Dr. Öğr. Üyesi Fatih Cem KUZUCU, Dr. Öğr. Üyesi Arda AKÇAL, Dr. Öğr. Üyesi Seçkin KAYA, Dr. Öğr. Üyesi Engin GÜR, Dr. Öğr. Üyesi Mustafa SAKALDAŞ, Arş. Gör. Dr. Mehmet Ali GÜNDOĞDU, Arş. Gör. Dr. Tolga SARIYER, Arş. Gör. Esra ŞAHİN ve Arş. Gör. Hatice Nihan ÇİFTÇİ'dir.

Öğretim kadromuzun özgeçmişleri ekte (kamıtta) sunulmuştur.

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 6.1..docx](#)

[Prof. Dr. Zeliha GÖKBAYRAK Özgeçmiş.pdf](#)

[Dr. Öğr. Üyesi Canan ÖZTOKAT KUZUCU.pdf](#)

[Dr. Öğr. Üyesi Engin GÜR.pdf](#)

[Prof. Dr. Kenan KAYNAŞ.pdf](#)
[HATİCE NİHAN ÇİFTÇİ.pdf](#)
[Prof. Dr. Murat ŞEKER.pdf](#)
[Dr. Öğr. Üyesi Fatih Cem KUZUCU.pdf](#)
[Arş. Gör. Dr. Mehmet Ali GÜNDOĞDU.pdf](#)
[Dr. Öğr. Üyesi Seçkin KAYA.pdf](#)
[Arş. Gör. Dr. Tolga Sarıyer.pdf](#)
[Dr. Öğr. Üyesi ARDA AKCAL.pdf](#)
[Prof. Dr. Alper DARDENİZ.pdf](#)
[Prof. Dr. Hakan ENGİN.pdf](#)
[Doç. Dr. Neslihan EKİNCİ.pdf](#)
[Arş. Gör. Esra ŞAHİN Özgeçmiş.pdf](#)

6.2. Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Öğretim kadrosu ile ilgili detay bilgiler aşağıdaki tablolarda ve ekteki kanıtlarda ayrıntılı olarak sunulmuştur.

<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=6677&culture=tr-TR>

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 6.2..docx](#)

6.3. Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri "T.C. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Öğretim Üyesi Kadrolarına Başvuru, Görev Süresi Uzatımı, Atama Ve Yükseltme Kriterleri" mevzuatında belirttiği şekilde yürütülmektedir.

[http://207-104-comu-atama-ve-yukseltme-kriterleri-5 \(1\).pdf](http://207-104-comu-atama-ve-yukseltme-kriterleri-5 (1).pdf)

Kanıtlar

[öz değerlendirme bölüm 6.3. ÇOMÜ-atama-ve-yukseltme-kriterleri-5 \(1\).pdf](#)

7. ALTYAPI

7.1. Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

1.) Programın yürütülmesi için programa ayrılan mevcut toplam alan,, 2 adet sınıf (her sınıf alanı 40 m2dir.)

2.) Sınıflar 40 ve 80 kişi kapasiteli olup, her birinde projeksiyon cihazı, kürsü ve yazı tahtası bulunmaktadır.

18 adet derslik: Derslikler, 6 adet 80 öğrencinin, 12 adet de 48 öğrencinin ders yapabileceği kapasitede

1 adet amfi: 300 öğrenci kapasiteli

1 adet bilgisayar laboratuvarı: Toplam 25 adet bilgisayar bulunmaktadır.

1 adet kütüphane

2 adet toplantı salonu

1 adet 15 kişilik çizim stüdyosu

a. Laboratuvarlar

(i) Pomoloji Laboratuvarı: ~64 m²

(ii) Moleküler Biyoloji Laboratuvarı: ~64 m²

(iii) Fizyoloji Laboratuvarı: ~96 m²

(iiii) Biyoteknoloji Laboratuvarı: ~64 m²

b. Laboratuvarlarda Bulunan Önemli Cihazlar:

ICP-AES Cihazı

Etüv (3 Adet)

UV-Vis Spektrofotometre (1 Adet)

Çalkalayıcı Su Banyosu (1 Adet)

UV Transilluminator (1 adet)

PCR Thermal Cycler Cihazı (1 Adet)

Derin Dondurucu (3 adet)

Saf Su Cihazı (1 adet)

İnkübatör (1 Adet)

Hassas Terazı (3 adet)

Santrifüj Cihazı (1 Adet)

Soğutmalı Santrifüj Cihazı (1 Adet)

No-Frost Buzdolabı (3 Adet)

Elektroforez Güç Kaynağı (1000 V'luk-1 Adet)

Yatay Elektroforez Seti (2 Adet)

Dikey Elektroforez Seti (2 Adet)

Otomatik Sipet Seti (2 Adet)

Manyetik Karıştırıcı (2 Adet)

pH metre (3 Adet)

Dijital Büret (1 Adet)

Refraktometre (3 Adet)

Penetrometre (4 adet)

Alev Fotometresi (1 Adet)

Kül Fırını (1 Adet)

EC meter (1 Adet)

Otomatik Diffüzyon Porometre (1 Adet)

Mikroskop (2 Adet)

Termohigrograf (2 adet), Bahçede kurulu meteoroloji istasyonu

Otoklav (1 Adet)

AFLP Seti (1 adet)

Steril Kabin (1 adet)

c. Soğuk Hava Depoları

Bölüme ait 14 m² büyüklüğünde -5C° ile 20 C° sıcaklıklar arası çalışabilen son teknoloji ile imal edilmiş 7 adet soğuk hava odası bulunmaktadır.

d. Bitki Yetiştirme Odaları

Bölüme ait 14 m² büyüklüğünde -5C° ile 20 C° sıcaklıklar ve %0-95 oransal nem oranları arası çalışabilen, özel izolasyonlu, raf ve ışıklandırma sistemi bulunan 2 adet bitki yetiştirme (iklimlendirme) odası bulunmaktadır.

e. Paketleme Odası

Bölüme ait, içerisinde; Streç film makinesi ile meyve ve sebzelerin muhafazası ile ilgili çalışmalar kapsamında kullanılmak üzere her türlü plastik ve karton ambalaj malzemesinin bulunduğu ve ambalajlama işlemlerinin gerçekleştirildiği 20 m² büyüklüğünde 1 adet paketleme odası bulunmaktadır.

7.2. Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Dardanos Yerleşkesi Araştırma ve Uygulama Merkezi

Merkez bünyesinde meyve ve bağ alanları 40000 m², sebze alanları ise 5000 m² büyüklüğündedir. Ayrıca süs bitkileri ve sebze yetiştirme alanı olarak kullanılan 1000 m² büyüklüğünde 1 adet cam sera ve 500 m² büyüklüğünde 2 adet PVC tünel sera bulunmaktadır. Ayrıca Terzioğlu yerleşkesinde yer alan 45 da'lık şaraplık üzüm tesisi Döner Sermaye İşletmesi ile işbirliği yapılarak kullanılmaktadır.

Meyve alanları içerisinde türlere göre çeşitlilik ve ağaç sayısı ise;

Trabzon Hurması deneme parselinde 26 farklı Trabzon Hurması çeşidine ait 156 adet ağaç bulunmaktadır.

Nar deneme parselinde 23 farklı nar çeşidine ait 115 adet ağaç bulunmaktadır.

Kiraz deneme parselinde 17 farklı kiraz çeşidine ait 102 adet bodur ve yarı bodur formda ağaç bulunmaktadır.

Vişne deneme parselinde 1 çeşide ait 6 adet ağaç bulunmaktadır.

Kayısı deneme ve koleksiyon parselinde 57 farklı kayısı çeşidi ve tipine ait 210 adet ağaç bulunmaktadır.

Elma deneme parselinde 21 farklı elma çeşidine ait 210 adet bodur ve yarı bodur formda ağaç bulunmaktadır.

Ayva deneme parselinde 2 farklı ayva çeşidine ait 20 adet ağaç bulunmaktadır.

Armut deneme parselinde 6 farklı armut çeşidine ait toplam 42 adet ağaç bulunmaktadır.

Badem deneme parselinde 21 farklı badem çeşidi ve tipine ait toplam 105 adet ağaç bulunmaktadır.

Zeytin deneme parselinde 30 farklı zeytin çeşidi ve tipine ait toplam 180 adet ağaç bulunmaktadır.

Erik deneme parselinde 10 farklı erik çeşidine ait toplam 80 adet ağaç bulunmaktadır.

Şeftali deneme parselinde 10 farklı şeftali çeşidine ait toplam 80 adet ağaç bulunmaktadır.

Nektarin deneme parselinde 2 farklı nektarin çeşidine ait toplam 20 adet ağaç bulunmaktadır.

İncir deneme parselinde 2 farklı incir çeşidine ait toplam 20 adet ağaç bulunmaktadır.

Sofralık bağ deneme parselinde 8 farklı sofralık üzüm çeşidine ait toplam 280 adet omca bulunmaktadır.

Şaraplık bağ deneme parselinde 2 farklı şaraplık üzüm çeşidine ait toplam 160 adet omca bulunmaktadır.

Kütüphane

Üniversite Kütüphaneleri, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek, personel, öğrenci ve öğretim elemanlarının akademik program ve bilimsel araştırmalarından doğan bilgi ihtiyaçlarını karşılamak ve buldukları bölgedeki halkın da bilgi donanımının artmasına katkıda bulunmak amacıyla kurulurlar.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı 20.10.1993 tarihinde Anafartalar Kampusu içerisinde faaliyete başlamış ve 2005–2006 eğitim öğretim yılından itibaren Terzioğlu Yerleşkesindeki 5.000 m² kapalı alana sahip mevcut binasına taşınmıştır. 2014 yılında kullanıma açılan ek binası ile birlikte şu an 8000 m² kapalı alanda 1000 kişilik oturma alanı 17 km raf uzunluğuna sahip zengin basılı ve elektronik koleksiyonu ile kullanıcılarına hizmet vermeye devam etmektedir.

ÇOMÜ Kütüphanesi gerek zengin basılı ve elektronik koleksiyonu gerekse fiziksel donanım ve imkânları ile Türkiye'nin sayılı araştırma kütüphaneleri arasında yer almaktadır. ÇOMÜ kütüphaneleri 1 merkez kütüphane, 3 Fakülte kütüphanesi ve 9 kitaplıktan oluşmaktadır:

Merkez Kütüphane (Terzioğlu Yerleşkesi)

ÇOMÜ Biga Kütüphanesi (Ağaköy, Biga)

Eğitim Kütüphanesi (Anafartalar Yerleşkesi)

ÇOMÜ İlahiyat Kütüphanesi (Şekerpınar Yerleşkesi)

Tıp Fakültesi Kütüphanesi (Geçici olarak Merkez Kütüphane’de)

İlçe kütüphaneleri (Yenice, Ezine, Bayramiç, Gökçeada, Ayvacık, Lapseki, Gelibolu, Çan, Bozcada)

7.3. Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Fakülte ve bölüm öğrencilerimize başta Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı dersi ve diğer dersler ile araştırma çalışmaları için, fakültemizde bulunan 40 adet bilgisayar bulunan bilgisayar laboratuvarı mevcuttur.

7.4. Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı 20.10.1993 tarihinde Anafartalar Kampusu içerisinde faaliyete başlamış ve 2005–2006 eğitim öğretim yılından itibaren Terzioğlu Yerleşkesindeki 5.000 m² kapalı alana sahip mevcut binasına taşınmıştır. 2014 yılında kullanıma açılan ek binası ile birlikte şu an 8000 m² kapalı alanda 1000 kişilik oturma alanı 17 km raf uzunluğuna sahip zengin basılı ve elektronik koleksiyonu ile kullanıcılarına hizmet vermeye devam etmektedir.

ÇOMÜ Kütüphanesi gerek zengin basılı ve elektronik koleksiyonu gerekse fiziksel donanım ve imkânları ile Türkiye’nin sayılı araştırma kütüphaneleri arasında yer almaktadır. ÇOMÜ kütüphaneleri 1 merkez kütüphane, 3 Fakülte kütüphanesi ve 9 kitaplıktan oluşmaktadır. ÇOMÜ Kütüphanesi açık raf sistemi ve Dewey Decimal Classification konusal sınıflama sistemi ile kullanıcılarına hizmet vererek araştırmacılarının kolaylıkla aradıkları yayınlara ulaşabilmesini amaçlamaktadır. Kütüphanede bulunan yayınlara ait künye bilgilerine, kütüphane web sitesinde yer alan online katalog tarama sorgulamasından erişilebilir.

Kütüphanede Verilen Hizmetler

Başvuru ve Enformasyon Hizmeti

Elektronik Yayınlar (Veritabanları, e-Dergiler, e-Kitaplar)

Kütüphane Otomasyonu

Kataloglama

Basılı Süreli Yayınlar

e-Yayınlar Tarama Salonu ve Diğer Web Hizmetleri

Multimedya Salonu

Ödünç Verme ve Koleksiyon

Kütüphanelerarası İşbirliği

Seminer Salonu ve Grup Çalışma Odaları

Tezler

<https://lib.comu.edu.tr/hakkimizda/genel-tanitim.html>

Kantlar

[öz değerlendirme bölüm 7.4. ÇOMÜ Kütüphane Genel Tanıtım.png](#)

7.5. Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Anabilim dalımızda 8 adet araştırma laboratuvarı bulunmaktadır. Laboratuvarlarımızda ilk yardım ve güvenlik önlemlerinin daha da geliştirilmesi gerekmektedir. Programımızın bulunduğu bina ve çevresinde 24 saat boyunca güvenlik personeli görev yapmaktadır. Programımızın bulunduğu binalarda, engelli öğrencilerin ve öğretim elemanlarının katlara ulaşmasını sağlayabilecek alt yapı vardır. Bunun yanı sıra binaların çevresindeki kaldırımlarda ve bina girişinde tekerlekli sandalye/araba geçişine olanak sağlayan rampalar bulunmaktadır.

8. KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1. Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Bölümümüzde, Dardanos yerleşkesinde yetiştirilen meyveler ve sebzelerden elde edilen gelirin tamamı "ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Çiftliği" adı altında fakülteye hibe edilmektedir. Bununla birlikte öğretim üyelerinin danışmanlıklarından elde edilen gelir ÇOMÜ Döner Sermaye İşletmesi tarafından ilgili mevzuat gereğince vergi ve kesintileri gerçekleştirerek ödemelerini yapmaktadır.

8.2. Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Üniversite bünyesinde bulunan öğretim elemanlarının maaşları ilgili yasa ve mevzuat gereğince rektörlük tarafından ödenmektedir.

8.3. Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Alt yapı ile ilgili tüm istekler anabilim dalımız tarafından talep edilir ve bu istekler rektörlük bütçe imkanları dahilinde giderilmeye çalışılır. Ayrıca bölüm öğretim elemanlarımız Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimine başvurarak projeleri dahilinde laboratuvar teçhizatları alınabilmektedir.

a. Laboratuvarlar

(i) Pomoloji Laboratuvarı: ~64 m²

(ii) Moleküler Biyoloji Laboratuvarı: ~64 m²

(iii) Fizyoloji Laboratuvarı: ~96 m²

(iiii) Biyoteknoloji Laboratuvarı: ~64 m²

b. Laboratuvarlarda Bulunan Önemli Cihazlar:

ICP-AES Cihazı

Etüv (3 Adet)

UV-Vis Spektrofotometre (1 Adet)

Çalkalayıcılı Su Banyosu (1 Adet)

UV Transilluminator (1 adet)

PCR Thermal Cycler Cihazı (1 Adet)

Derin Dondurucu (3 adet)

Saf Su Cihazı (1 adet)

İnkübatör (1 Adet)

Hassas Terazı (3 adet)

Santrifüj Cihazı (1 Adet)

Soğutmalı Santrifüj Cihazı (1 Adet)

No-Frost Buzdolabı (3 Adet)

Elektroforez Güç Kaynağı (1000 V'luk-1 Adet)

Yatay Elektroforez Seti (2 Adet)

Dikey Elektroforez Seti (2 Adet)

Otomatik Sipet Seti (2 Adet)

Manyetik Karıştırıcı (2 Adet)

pH metre (3 Adet)

Dijital Büret (1 Adet)

Refraktometre (3 Adet)

Penetrometre (4 adet)

Alev Fotometresi (1 Adet)

Kül Fırını (1 Adet)

EC meter (1 Adet)

Otomatik Diffüzyon Porometre (1 Adet)

Mikroskop (2 Adet)

Termohigrograf (2 adet), Bahçede kurulu meteoroloji istasyonu

Otoklav (1 Adet)

AFLP Seti (1 adet)

Steril Kabin (1 adet)

c. Soğuk Hava Depoları

Bölüme ait 14 m² büyüklüğünde -5C° ile 20 C° sıcaklıklar arası çalışabilen son teknoloji ile imal edilmiş 7 adet soğuk hava odası bulunmaktadır.

d. Bitki Yetiştirme Odaları

Bölüme ait 14 m² büyüklüğünde -5C° ile 20 C° sıcaklıklar ve %0-95 oransal nem oranları arası çalışabilen, özel izolasyonlu, raf ve ışıklandırma sistemi bulunan 2 adet bitki yetiştirme (iklimlendirme) odası bulunmaktadır.

e. Paketleme Odası

Bölüme ait, içerisinde; Streç film makinesi ile meyve ve sebzelerin muhafazası ile ilgili çalışmalar kapsamında kullanılmak üzere her türlü plastik ve karton ambalaj malzemesinin bulunduğu ve ambalajlama işlemlerinin gerçekleştirildiği 20 m² büyüklüğünde 1 adet paketleme odası bulunmaktadır.

f. Dardanos Yerleşkesi Araştırma ve Uygulama Merkezi

Merkez bünyesinde meyve ve bağ alanları 40000 m², sebze alanları ise 5000 m² büyüklüğündedir. Ayrıca süs bitkileri ve sebze yetiştirme alanı olarak kullanılan 1000 m² büyüklüğünde 1 adet cam sera ve 500 m² büyüklüğünde 2 adet PVC tünel sera bulunmaktadır. Ayrıca Terzioğlu yerleşkesinde yer alan 45 da'lık şaraplık üzüm tesisi Döner Sermaye İşletmesi ile işbirliği yapılarak kullanılmaktadır. Meyve alanları içerisinde türlere göre çeşitlilik ve ağaç sayısı ise;

Trabzon Hurması deneme parselinde 26 farklı Trabzon Hurması çeşidine ait 156 adet ağaç bulunmaktadır.

Nar deneme parselinde 23 farklı nar çeşidine ait 115 adet ağaç bulunmaktadır.

Kiraz deneme parselinde 17 farklı kiraz çeşidine ait 102 adet bodur ve yarı bodur formda ağaç bulunmaktadır.

Vişne deneme parselinde 1 çeşide ait 6 adet ağaç bulunmaktadır.

Kayısı deneme ve koleksiyon parselinde 57 farklı kayısı çeşidi ve tipine ait 210 adet ağaç bulunmaktadır.

Elma deneme parselinde 21 farklı elma çeşidine ait 210 adet bodur ve yarı bodur formda ağaç bulunmaktadır.

Ayva deneme parselinde 2 farklı ayva çeşidine ait 20 adet ağaç bulunmaktadır.

Armut deneme parselinde 6 farklı armut çeşidine ait toplam 42 adet ağaç bulunmaktadır.

Badem deneme parselinde 21 farklı badem çeşidi ve tipine ait toplam 105 adet ağaç bulunmaktadır.

Zeytin deneme parselinde 30 farklı zeytin çeşidi ve tipine ait toplam 180 adet ağaç bulunmaktadır.

Erik deneme parselinde 10 farklı erik çeşidine ait toplam 80 adet ağaç bulunmaktadır.

Şeftali deneme parselinde 10 farklı şeftali çeşidine ait toplam 80 adet ağaç bulunmaktadır.

Nektarin deneme parselinde 2 farklı nektarin çeşidine ait toplam 20 adet ağaç bulunmaktadır.

İncir deneme parselinde 2 farklı incir çeşidine ait toplam 20 adet ağaç bulunmaktadır.

Sofralık bağ deneme parselinde 8 farklı sofralık üzüm çeşidine ait toplam 280 adet omca bulunmaktadır.

Şaraplık bağ deneme parselinde 2 farklı şaraplık üzüm çeşidine ait toplam 160 adet omca bulunmaktadır.

8.4. Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Gerekli bilgi ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsünden elde edilebilir.

9. ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1. Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Bahçe Bitkileri Ana Bilim Dalı için idari ve akademik organizasyon şeması ekteki kanıt dosyasındadır.

<http://özdeğerlendirme bölüm 9.1.pdf>

Kanıtlar

<özdeğerlendirme bölüm 9.1.docx>

10. PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1. Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Bahçe Bitkileri alanında yurt içi ve yurt dışı hakemli dergilerde yayınlanan makaleler, yurtiçi ve yurtdışı bilimsel etkinliklere katılma düzeyi, bölüm tarafından yürütülen projeler, bölüm koordinatörlüğünde düzenlenen kongre, konferans ve seminerler bölümümüzün başarı göstergeleri olacaktır. Programdan mezun olan öğrencilerimizin devlet ve özel sektördeki istihdam seviyeleri programın başarısının somut göstergeleri olacaktır. Ayrıca bölümden mezun olan lisans öğrencilerinin sayısı ve başarı derecesi, lisansüstü eğitime olan talep de bölümün başarısını gösterebilecek kriterler arasında yer almaktadır.

SONUÇ
SONUÇ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Bahçe Bitkileri Ana Bilim Dalının Öz Değerlendirme Raporu incelendiğinde, eğitim programımızın temel standartları ve bazı gelişim standartlarını karşıladığı görülmektedir. Bununla beraber, eğitim programımızın geliştirilmeye ihtiyaç duyulan alanları olduğu da gözlenmektedir. Bundan sonraki süreçte anabilim dalımızın tüm öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin katılımı ile eğitimi geliştirici çalışmalar devam edecektir.

Prof. Dr. Murat ŞEKER

Anabilim Dalı Başkanı